

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2

ฉบับนี้ งานแพร่กระจาย

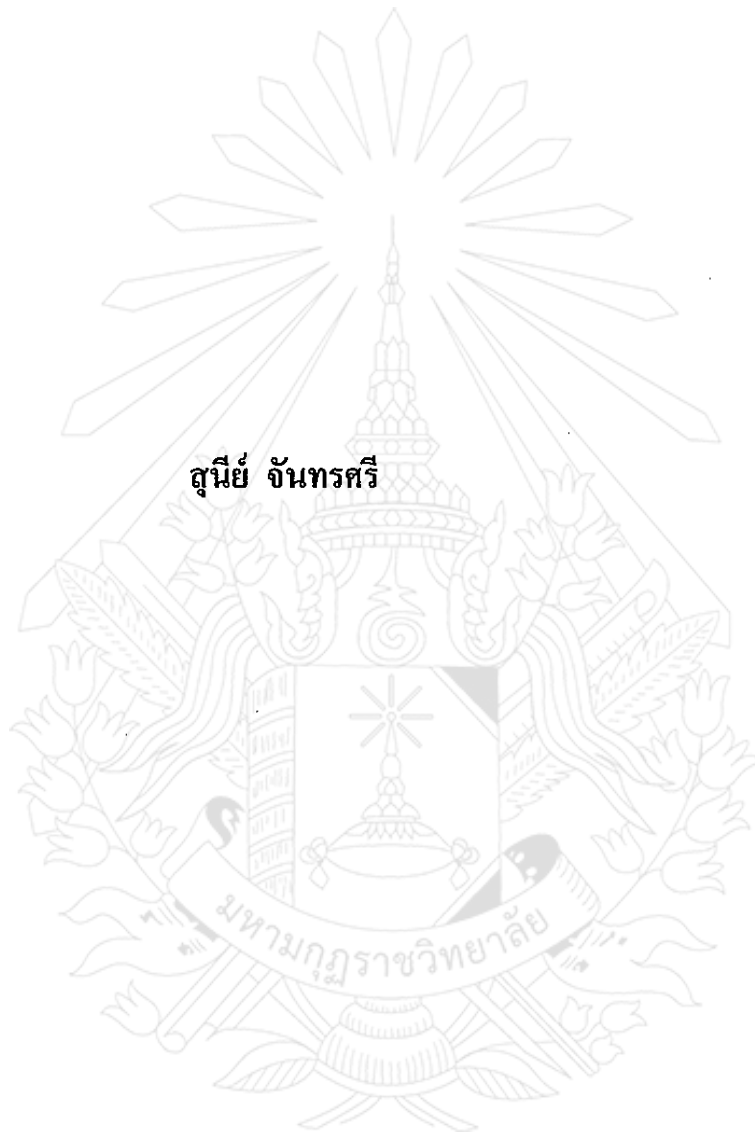
ตำรา มีฉบับเต็มเป็นส่วยหนึ่งของกรมศึกษาธิการ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

สถานศึกษาควรบริจาครวมกัน

บัญชีรายชื่อ กรมศึกษาธิการ กรมศึกษาธิการ

พฤษภาคม 2556

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

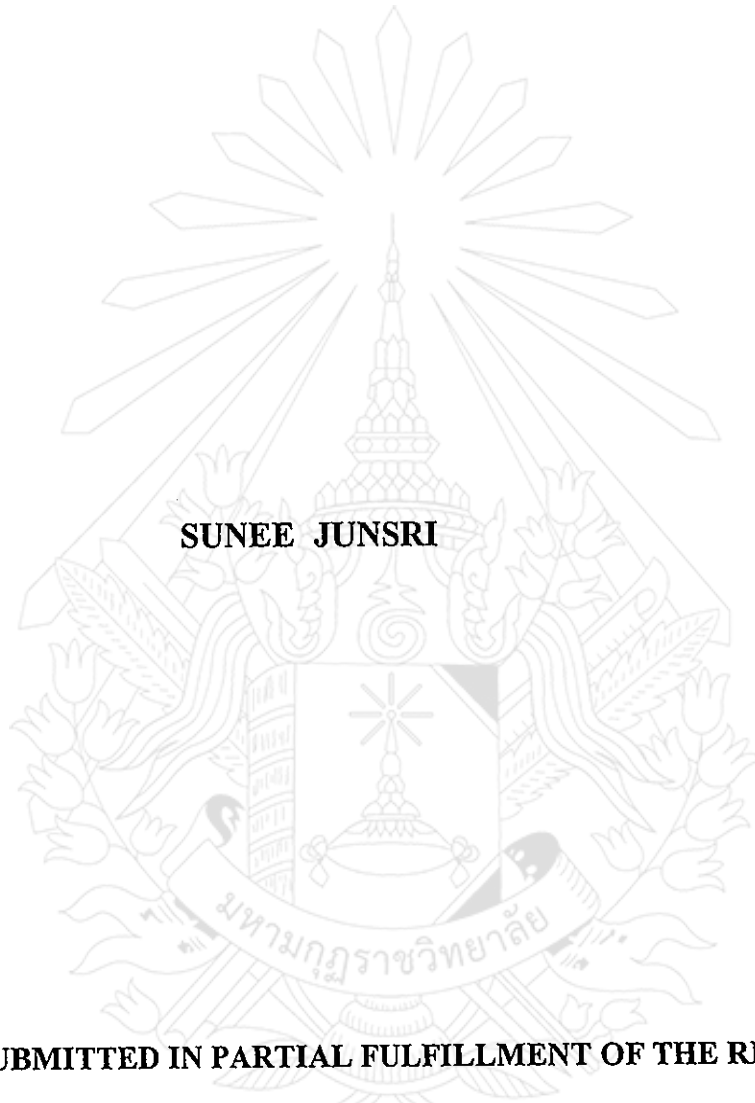

สุณีย์ จันทร์ศรี

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2556

B 16679

**ACADEMIC AFFAIRS ADMINISTRATION IN BASIC
EDUCATIONAL INSTITUTES UNDER ROI-ET
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 2**

SUNEE JUNSRI

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2556 (2013)**

หัวข้อสารนิพนธ์ : การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

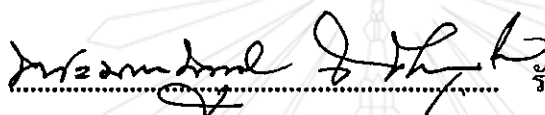
ชื่อนักศึกษา : สุนีย์ จันทศรี

สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา : พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ (ดร.)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ดร.วิเศษ พลอาจทัน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระมหาบุญศรี ญาณวฑฺฒโน (ศต.ดร.))

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระมหาสมัย ภาสุโก (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์ (ดร.))

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร.วิเศษ พลอาจทัน)

..... กรรมการ
(ดร.กิตติกาญจน์ ปฏิพันธ์)

..... กรรมการ
(ดร.สุภกานต์ ประเสริฐรัตน์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Academic Affairs Administration in Basic Educational Institutes
under Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2

Student's Name : Sunee Junsri

Department : Educational Administration

Advisor : Phrakhrupaladdhammacariyawatdh (Dr.)

Co-Advisor : Dr. Wiset Pol-art-tan

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

P.S. Nānavuddho
..... Acting Dean of Graduate School
(Phramaha Boonsri Nānavuddho (Asst.Prof.Dr.))

Thematic Committee

Samai
..... Chairman
(Phramaha Samai Phasuko (Dr.))

P. Phanna
..... Advisor
(Phrakhrupaladdhammacariyawatdh (Dr.))

Wiset
..... Co-Advisor
(Dr. Wiset Pol-art-tan)

Kittkhan
..... Member
(Dr. Kittkhan Patipan)

Suphakant
..... Member
(Dr. Suphakant Prasertatana)

หัวข้อสารนิพนธ์	: การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
ชื่อนักศึกษา	: สุนีย์ จันทศรี
สาขาวิชา	: การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร.
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.วิเศษ พลอาจทัน
ปีการศึกษา	: 2556

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน และเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการใน 5 ด้านนั้น จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและขนาดสถานศึกษา จำนวน 362 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เมื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอน และเมื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

โดยในสถานศึกษานขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษานขนาดใหญ่และ
ขนาดเล็ก

Thematic Title : Academic Administration in Basic Education under Roi-Et
Primary Educational Service Area Office 2

Student's Name : Sunee Junsri

Department : Educational Administration

Advisor : Phrakhrupaladdhammacariyawatdh, Dr.

Co-Advisor : Dr. Wiset Pol-art-tan

Academic Year : B.E. 2556 (2013)

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were to study the state of academic administration in basic education institutes under Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2 in 5 aspects namely aspect of curriculum management, aspect of learning management, aspect of developing innovation and technology, aspect of educational supervising, and aspect of evaluating teaching and to compare academic administration in basic education institutes in above-mentioned 5 aspects classified by personnel status and sizes of schools. The data were collected from administrators and teachers, altogether 362. The tool used in data collection was a Likert scale questionnaire with reliability value at 0.98. The statistics used in data collection were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results of this research were as follows:

The state of academic administration in basic education institutes under Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2 was in highest level in all aspects, the comparison on the state of academic administration classified by personnel status expressed that the difference was statistically significant at 0.05 in the aspect of developing innovation and technology; administrators had the level of the academic administration higher than teachers, and the comparison on the state of academic administration classified by sizes of schools expressed that the difference was statistically significant at 0.05 in the aspect of learning management, the aspect of developing innovation and technology, the aspect of educational supervision, and the aspect of

evaluating teaching. Here, medium size schools had the level of academic administration higher than large and small size schools.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ เพราะได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณสถาบัน องค์กร และบุคคลที่ได้ให้ความช่วยเหลือดังต่อไปนี้

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสานและคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แนะแนวทางการเขียนสารนิพนธ์แก่ผู้วิจัย

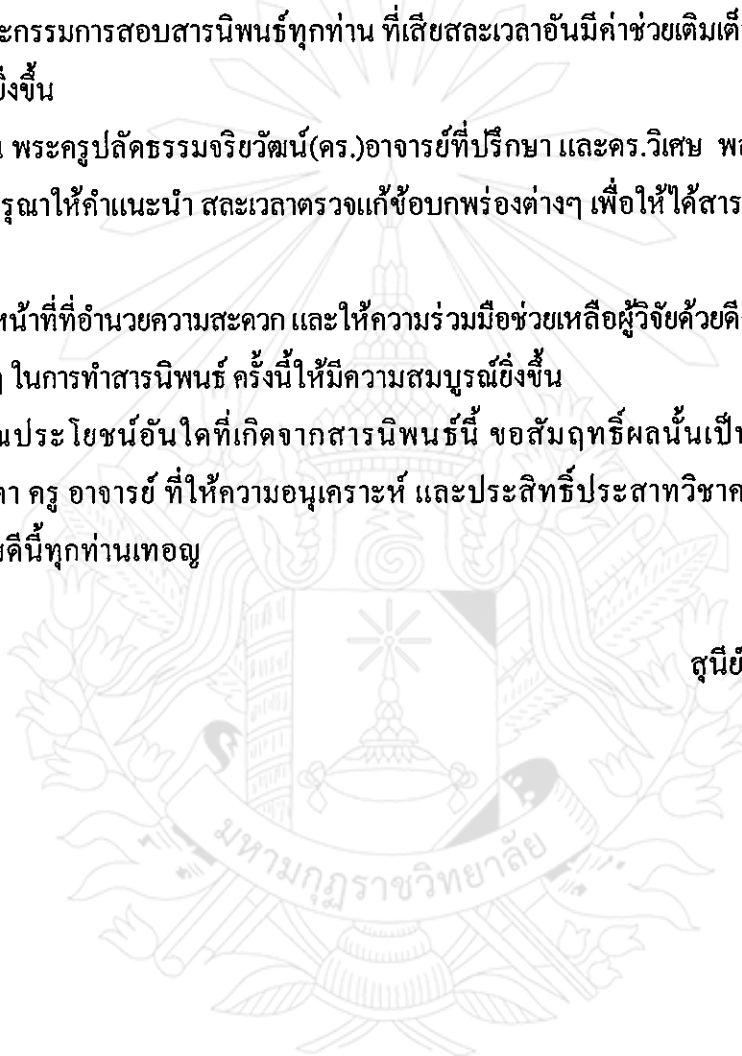
ขอขอบคุณ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่เสียสละเวลาอันมีค่าช่วยเติมเต็มให้สารนิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์(ดร.)อาจารย์ที่ปรึกษา และดร.วิเศษ พลอาจทัน อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมที่กรุณาให้คำแนะนำ สละเวลาตรวจแก้ข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้ได้สารนิพนธ์ที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่ที่อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีตลอดจนให้ข้อเสนอแนะและอื่นๆ ในการทำสารนิพนธ์ ครั้งนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณค่า และคุณประโยชน์อันใดที่เกิดจากสารนิพนธ์นี้ ขอสัมฤทธิ์ผลนั้นเป็นสิ่งบูชาพระคุณของ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ขอจงได้รับส่วนแห่งความดีนี้ทุกท่านเทอญ

สุณีย์จันทร์ศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	8
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	17
2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	57
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	69

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	70
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	71
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	72
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	73
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	73
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	76
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	95
5.1 สรุปผลการวิจัย	96
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	99
5.3 ข้อเสนอแนะ	105
บรรณานุกรม	107
ภาคผนวก	114
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	115
ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย	125
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ	127
ภาคผนวก ง แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	131
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	138
ภาคผนวก ฉ คำสัมประสิทธิ์แอลฟา	140
ประวัติผู้วิจัย	154

สารบัญญัตราสาร

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม	76
ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	78
ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ	79
ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	80
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้	81
ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ	82
ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	83
ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	83
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	84
ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ	86

ตารางที่ 4.11	ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	87
ตารางที่ 4.12	ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	87
ตารางที่ 4.13	ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการนิเทศการศึกษา	89
ตารางที่ 4.14	ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ	90
ตารางที่ 4.15	ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการนิเทศศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	91
ตารางที่ 4.16	ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการนิเทศศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	92
ตารางที่ 4.17	ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา	93
ตารางที่ 4.18	ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ	94
ตารางที่ 4.19	ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	95
ตารางที่ 4.20	ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	95

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่ 2.1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์จะมีความรู้ความสามารถนั้นจึงต้องจัดการศึกษาให้กับมนุษย์อย่างเต็มศักยภาพ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งรัฐให้ความสำคัญมาก โดยได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย¹ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 4 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค้จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการการสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข²

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจที่สำคัญที่สุดของการบริหารการศึกษา ไม่ว่าจะสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ งานวิชาการมีขอบข่ายกว้างขวางในงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษาและการแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ

¹ราชกิจจานุเบกษา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550, (เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก., 2550), หน้า 15.

²กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ. 2551, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551), หน้า 1 – 2.

สถานศึกษาและองค์กรอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา³

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินงานจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับ ประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาปัจจุบันมีจำนวน 339 โรงเรียนกระจายอยู่ใน 8 อำเภอของ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ อำเภอสุวรรณภูมิ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอพนมไพร อำเภอ อาจสามารถ อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพนทรายและอำเภอหนองฮีเปิดทำการสอน 3 ระดับคือระดับ ก่อนประถมศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่งมี สภาพและปัญหาแตกต่างกันออกไปตามสาเหตุและปัจจัยที่ไม่เหมือนกันสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาการศึกษาของเขตโดย 1) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพิ่มขีดความสามารถการใช้ ภาษาไทยและ ส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ 2) ปลุกฝังคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา สร้างความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง3) สร้าง โอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนวัยเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียม และทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ 4) พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ 5)พัฒนาประสิทธิภาพระบบการบริหาร จัด การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน 6) เตรียมสถานศึกษาสู่ ประชาคมอาเซียนจากการรายงานผลการจัดการศึกษาพบว่านักเรียนในสังกัดยังมีคุณภาพการศึกษาค่อน ข้างต่ำ เนื่องจากปัจจัยด้านการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรซึ่ง เกิดจากสาเหตุสำคัญหลายประการคือจำนวนบุคลากรตามเกณฑ์อัตรากำลังข้าราชการครูไม่ เพียงพอคุณภาพการบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพต่ำงบประมาณไม่เพียงพอการเรียนขาดความ เสมอภาคทางการศึกษากฎระเบียบไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการและกระบวนการเรียนการสอนไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร⁴

³กระทรวงศึกษาธิการ, การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2546), หน้า 32.

⁴สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, แผนพัฒนาการศึกษาขั้น พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประจำปีงบประมาณ2555 – 2559, เอกสารหมายเลข 1/2555, (กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2, 2555), หน้า 34.

จากความสำคัญดังกล่าว จะเห็นว่างานวิชาการเป็นงานสำคัญ เป็นภารกิจหลักของการจัดการศึกษาทุกระดับ ซึ่งผู้วิจัยมีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง มีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการที่แท้จริงในสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 ด้านนั้น จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรและขนาดสถานศึกษา

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยของผู้ที่ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน โดยมีการเปรียบเทียบขนาดของ โรงเรียน แล้วพบว่า มีความแตกต่างในตัวแปรที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบ เช่น งานวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดัง เขต 1 ของ ประภาส เกตุพงษ์พันธุ์ และจากงานวิจัยของผู้ที่ศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยมีการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้ปฏิบัติการสอน แล้วพบว่า มีความแตกต่างกันในตัวแปรที่นำมาศึกษาเปรียบเทียบ เช่น งานวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 4 ของ ณรงค์ เบ็ญจศักดิ์ ดังนั้น ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยในกรณีเปรียบเทียบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา และเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 ด้านนั้น จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 339 โรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 193 โรงเรียน ขนาดกลาง 142 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 4 โรงเรียน รวมประชากร จำนวน 3,576 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มของผู้บริหาร 181 คน ครูผู้สอนจำนวน 181คน รวมกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 362 คน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน(Krejcie and Morgan) และยอมรับได้

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพ ปัญหา การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาตัวแปรดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ได้แก่ สถานภาพ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ส่วนขนาดของสถานศึกษาที่บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ แบ่งออกเป็น ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม (Dependent variables) ได้แก่ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 5 ด้าน คือ คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศศึกษา ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีความถูกต้องในการใช้คำศัพท์เฉพาะผู้วิจัยจะได้อธิบายความหมายของคำนิยามเฉพาะดังนี้

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึงสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

ขนาดของสถานศึกษาหมายถึงการแบ่งประเภท โดยยึดจำนวนนักเรียนและจำนวนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งแบ่งสถานศึกษาโดยใช้เกณฑ์ดังนี้

1. สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียน 1 – 120 คน
2. สถานศึกษาขนาดกลางมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน
3. สถานศึกษาขนาดใหญ่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

ผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงผู้อำนวยการหรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 งาน ได้แก่ 1) งานด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) งานด้านการจัดการเรียนรู้ 3) งานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 4) งานด้านการนิเทศการศึกษา 5) งานด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ครูผู้สอน หมายถึงข้าราชการครู พนักงานราชการ ลูกจ้าง ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอน

การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึงการบริหารจัดการหลักสูตรประกอบด้วย การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรการประชุมอบรมปฏิบัติการการบริหารจัดการหลักสูตรการจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษามาสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรการสรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตร

การจัดการเรียนรู้ หมายถึงการวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้การรวบรวมรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเลือกตำราเรียนการจัดประมวลการสอนจากหลักสูตรการจัดคู่มือครูและคู่มือนักเรียนและการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อประกอบการเรียนรู้และ

ห้องควบคุมการเรียนรู้การเตรียมบุคลากรและเพื่อจัดการเรียนรู้การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกสถานที่ทุกเวลาการจัดให้เรียนจากประสบการณ์จริงและบูรณาการความรู้การฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ใช้ความรู้การสนทนาส่งเสริมและการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้และการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ได้แก่การติดตามนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูการบันทึกผลการเรียนรู้การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องการจัดการเรียนรู้และการรายงานผลการจัดการเรียนรู้

การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึงวิธีการบริหารสถานศึกษางานที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้โดยเป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งเสริมความรู้ไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งรวมถึงคนวัสดุเครื่องมือเทคนิควิธีการและสถานที่

การนิเทศการศึกษา หมายถึงวิธีการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดทำขั้นตอนและวิธีการนิเทศการดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมการอบรมปฏิบัติการเพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้การตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์เรียนการสอนในชั้นเรียนการให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อให้การช่วยเหลือการประเมินผลการนิเทศเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสรุปผลและรายงานผลการนิเทศ

การวัดผลและประเมินผลการศึกษา หมายถึงเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์มาสนับสนุนการดำเนินงานการประชุมปรึกษาหารือผู้บริหารครูและผู้เรียนเพื่อให้มีส่วนร่วมวัดผลและประเมินผลส่งเสริมให้บุคลากรที่ผ่านการอบรมการวัดผลและประเมินผลได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงจากพฤติกรรมเรียนของผู้เรียนการสรุปผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนการจัดทำระบบสารสนเทศการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบและพัฒนา

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

การวิจัย ในครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

1.6.1 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้ในสาขาการบริหารการศึกษา ในเรื่องการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6.2 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

1.6.3 ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ ทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้ศึกษาได้ลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์มากที่สุด จึงกำหนดเป็นหัวข้อ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

2.1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

ความหมายการบริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการให้ความหมายการบริหารสถานศึกษาไว้หลายประการดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึงการดำเนินการในการวางแผนการจัดระบบงานตลอดจนเร่งรัดควบคุมและกำกับต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานทั้งหมดมุ่งไปสู่จุดหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้

นพพงษ์ บุญจิตรรอด กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาหมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้านนับตั้งแต่บุคลิกภาพความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดย

¹มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, ทฤษฎีและการปฏิบัติในการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, 2544), หน้า 158.

กระบวนการต่างๆที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคม²

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี การบริหารสถานศึกษาหมายถึงการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบของสถานศึกษาซึ่งได้แก่การให้บริการทางการศึกษาแก่สมาชิกของสังคมให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้³

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่าการบริหารการศึกษาหมายถึงการบริหารงานสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน⁴

อมรชัย ดันติเวช ได้กล่าวว่าการบริหารการศึกษาหมายถึงการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมต่างๆของกลุ่มบุคลากรทางการศึกษาเพื่อพัฒนาเสริมสร้างสมาชิกของสังคมในด้านต่างๆทั้งด้านบุคลิกภาพความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรมตลอดจนคำนึงให้ตรงกับความต้องการของสังคมสามารถเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคมโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรต่างๆทั้งที่เป็นระเบียบและไม่เป็นระเบียบ⁵

สรุปได้ดังนี้การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดบริการทางการศึกษาโดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรในการบริหารเช่นบุคลากรนักเรียนการสอนหลักสูตรงบประมาณสื่อการสอนรวมทั้งเวลาเพื่อสนับสนุน อำนวยการ ให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามจุดหมายที่สถานศึกษากำหนด

²นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: เทียมฟ้า, 2551), หน้า 4.

³มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, การบริหารสถานศึกษา, (ออนไลน์, 2552) แหล่งที่มา: <http://courseware.rmutl.ac.th/index.php?mod=Courses&op>.

⁴ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2548), หน้า 16.

⁵อมรชัย ดันติเวช, ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารสถานศึกษาปฐมวัย หน่วยงาน 1 – 4, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536), หน้า 6.

2.1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสังคมและประเทศชาติ ทั้งนี้หากสถานศึกษามีความสามารถที่จะบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพเกิดประสิทธิผลได้ย่อมส่งผลถึงความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติด้วย ซึ่งมีนักวิชาการ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาเป็นการบริหารการจัดการศึกษาแนวใหม่ที่มุ่งให้สังคมทุกส่วนมีส่วนร่วมและรับผิดชอบการจัดการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมีเครือข่ายแหล่งเรียนรู้โดยการกระจายอำนาจให้สถานศึกษามีความคล่องตัวและตัดสินใจดำเนินงานในขอบเขตที่รับผิดชอบโดยให้ประชาชน องค์กรต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเรื่องต่าง ๆ อย่างเหมาะสม⁶

สุรพล พุฒคำ กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการจัดหาวิธีการที่จะทำให้บุคลากรเกิดความพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนทำให้เกิดความร่วมมือและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยมีตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงควมมีประสิทธิผลในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา⁷

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหาร⁸

ปรีชา คัมภีร์ปภรณ์ ได้กล่าวไว้ในเอกสารประกอบการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราชถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาดังนี้

1. ทำให้งานหรือกิจการต่างๆดำเนินไปอย่างเป็นระบบและมีระเบียบโดยไม่ก้าวก่ายกันสามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้
2. ทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด
3. เป็นการกระจายงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงานการบริหารจัดการจะเป็นเครื่องช่วยให้ผู้บริหารได้กระจายงานความรับผิดชอบให้บุคลากรต่างๆตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล

⁶วิโรจน์ สารรัตนะ, การบริหาร หลักการ และประเด็นทางการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิทยวิสุทธิ์, 2542), หน้า 11.

⁷สุรพล พุฒคำ, โครงสร้างการจัดการในสถานศึกษา, (ลพบุรี: คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏเทพสตรี, 2551), หน้า 30.

⁸เรื่องเดียวกัน, หน้า 9.

4. ทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีทิศทางหรือมีเป้าหมายที่ชัดเจนเพราะการบริหารจะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่ชัดเพื่อเป็นเครื่องกำหนดทิศทาง การดำเนินงานของโรงเรียน⁹

สมยศ นาวิการ ได้สรุปถึงความสำคัญของการบริหารเอาไว้ดังนี้

1. ช่วยให้การดำเนินงานขององค์การดำเนินไปอย่างมีทิศทาง
2. ช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ช่วยให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

จากความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาสรุปว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาเป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญในการจัดการศึกษา ซึ่งมีบุคคลที่มีส่วนร่วมด้วยกันคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ร่วมกันในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพมาตรฐาน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อให้เกิดผลกับนักเรียนให้มี ผู้เรียนสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข¹⁰

2.1.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา

กระบวนการบริหารสถานศึกษามีนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ดังนี้

วิโรจน์ สารรัตนะ กล่าวว่ากระบวนการบริหารควรประกอบด้วย 4 ประการคือ

1. การวางแผนหมายถึงหน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมายและการตัดสินใจเลือกวิธีการที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุจุดหมายนั้น
2. การจัดองค์การหมายถึงกำหนดอำนาจหน้าที่และตำแหน่งต่างๆอย่างชัดเจน
3. การนำหมายถึงความพยายามทำให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่นเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
4. การควบคุมหมายถึงการมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์การได้ประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานหรือจุดหมายมุ่งเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง¹¹

พงษ์ศักดิ์ ปัญงพรผล กล่าวว่ากระบวนการบริหารควรประกอบด้วย 10 ประการคือ

⁹ปรีชา คัมภีร์ปกครอง, เอกสารการสอนชุดการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร :ชวนพิมพ์, 2533), หน้า 158.

¹⁰สมยศ นาวิการ, การบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพมหานคร : สมหมายการพิมพ์, 2544), หน้า 18-19.

¹¹เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

1. การวางแผน (Planning) หมายถึงการกำหนดแผนงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้เป็นการล่วงหน้าโดยเกี่ยวกับการคาดการณ์ (Forecasting) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set objective) การพัฒนากลยุทธ์ (Develop strategies) ในการวางแผนซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบาย(Policy) เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงาน

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึงการพัฒนาระบบการทำงานเพื่อให้งานต่างๆ สามารถดำเนินไปโดยมีการประสานงานกันอย่างดี

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึงการจัดหาบุคคลเข้าปฏิบัติงานให้เหมาะสมตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ

4. การตัดสินใจ (Decision) หมายถึงความสามารถของผู้บริหารในการที่จะตัดสินใจแยกแยะและวิเคราะห์ออกมาให้ได้ว่าในการทำงานจะต้องมีการตัดสินใจในเรื่องใดบ้าง

5. การสั่งการ (Directing) หมายถึงการศึกษาวิธีการวินิจฉัยสั่งการรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนศิลปะในการบริหารงานที่จะทำให้การทำงานประจำวันของเจ้าหน้าที่ทุกคนเป็นไปด้วยดี

6. การควบคุม (Controlling) หมายถึงความร่วมมือประสานงานเพื่อการดำเนินการเป็นไปด้วยดีและราบรื่นศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะทำการประสานงานดีขึ้นและดำเนินการแก้ไขเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

7. การร่วมมือประสานงาน (Coordinating) หมายถึงการประสานงานให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีความเข้าใจในงานเข้ามาร่วมทำงานกันอย่างพร้อมเพรียงสอดคล้องที่สำคัญยิ่งของการประสานงานคือความร่วมมือซึ่งเป็นเรื่องของ “จิตใจ”

8. การสื่อสาร (Communication) หมายถึงการผ่านข่าวสารข้อมูลและความเข้าใจเพื่อที่จะให้ผู้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

9. การรายงานผล (Reporting) หมายถึงการรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานตลอดจนการประชาสัมพันธ์ (Public relations) แจงให้ประชาชนทราบซึ่งโดยทั่วไปการรายงานจะหมายถึงวิธีการของสถาบันหน่วยที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชา/ผู้ร่วมงานความสำคัญของการรายงานนั้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

10. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึงการจัดทำระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงินตลอดจนการใช้งบประมาณในการควบคุมงาน¹²

สมยศ นาวิการ กล่าวว่าการบริหารควรประกอบด้วย 4 ประการคือ⁹

1. การวางแผนหมายถึงการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการพิจารณาถึงความพร้อมขององค์การตลอดจนปัจจัยที่ช่วยให้้องค์การหรือหน่วยงานบรรลุเป้าหมายและจัดทำแผนงานขึ้นมาเพื่อดำเนินงาน

2. การจัดองค์การหมายถึงการให้รายละเอียดงานทุกอย่างที่ต้องกระทำเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การการแบ่งปริมาณงานทั้งหมดเป็นกิจกรรมต่างๆที่สามารถปฏิบัติได้โดยบุคคลคนเดียวและการกำหนดกลไกของการประสานงานของสมาชิกขององค์การเพื่อให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

3. การสั่งการหมายถึงกระบวนการของการสั่งการและการใช้อิทธิพลต่อกิจกรรมต่างๆของสมาชิกของกลุ่ม

4. การควบคุมหมายถึงความพยายามอย่างมีระบบเพื่อกำหนดมาตรฐานของการปฏิบัติงานการออกแบบระบบข้อมูลย้อนกลับการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริงกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้าพิจารณาว่ามีข้อแตกต่างหรือไม่และทำการแก้ไขใดๆที่ต้องการเพื่อเป็นหลักประกันว่าทรัพยากรทุกอย่างขององค์การได้ถูกใช้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดเพื่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การ¹³

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดกระบวนการบริหารโรงเรียนเพื่อให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพจึงได้กำหนดขั้นตอนกระบวนการบริหารไว้ดังนี้

1. ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเป็นพื้นฐานของการวางแผนจะต้องศึกษาให้ทราบว่าสภาพปัจจุบันเป็นอย่างไรอะไรคือปัญหาผู้บริหารโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันศึกษา

2. ขั้นที่ 2 การวางแผน การวางแผนเป็นการคิดคาดการณ์ล่วงหน้าหรือเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไรทำไมจึงจะทำอย่างไรจะให้ใครทำอะไรที่ไหนและทำเมื่อไรการวางแผนบริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบันที่มีปัญหาและ

¹²พงษ์ศักดิ์ ปัญงพรผล, องค์การและการจัดการ, (นครปฐม: สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2542), หน้า 64 – 72.

¹³สมยศ นาวิการ, การติดต่อสื่อสารขององค์การ, (กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ, 2544), หน้า 24 – 25.

ความต้องการของโรงเรียนมีรายละเอียดขั้นตอนการทำงานชัดเจนมีระบบระเบียบและสะดวกแก่การปฏิบัติ

3. ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนเป็นขั้นตอนที่สำคัญประกอบด้วยการควบคุมกำกับติดตามและนิเทศเป็นกิจกรรมที่ต้องกำหนดผู้ปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติไว้ชัดเจนเป็นระบบซึ่งผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่กำหนด

4. ขั้นที่ 4 การประเมินผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการบริหารเป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่งจะช่วยให้ผู้บริหารทราบผลการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใดการบริหารเป็นกระบวนการแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานดังนั้นข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะย้อนกลับมาสู่ขั้นตอนที่ 1 ใหม่ขั้นตอนศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาเพื่อเป็นข้อมูลในการคิดแก้ไขปัญหาโดยการวางแผนในขั้นตอนที่ 2 นำไปสู่การดำเนินการตามแผนขั้นตอนที่ 3 และการประเมินผลในขั้นตอนที่ 4 ตามลำดับ¹⁴

พิชัย บานญาติ ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาไว้ 4 ประการดังนี้

1. การวางแผน (Planning) กำหนดสิ่งที่ต้องการบรรลุกำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะบรรลุผลมีการวางแผนเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result-based)

2. การจัดองค์การ (Organizing) ทั้งการจัดโครงสร้างองค์การจัดคนจัดทรัพยากรต่างๆให้พร้อมต่อการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้

3. ภาวะผู้นำ (Leading) เป็นการกระตุ้นให้พนักงานทำงานให้สำเร็จด้วยความเต็มใจหรือไม่ต้องบังคับเพราะผู้บริหารคือผู้ที่ทำงานให้สำเร็จโดยไม่ต้องลงมือทำเองหรืองานสำเร็จโดยผู้อื่นจึงต้องใช้ภาวะผู้นำจูงใจคนให้อยากทำงานให้ดีกระตุ้นความกระตือรือร้นของคนในองค์การให้ทำงานหนักเพื่อบรรลุแผนงานที่สำคัญ

4. การควบคุม (Controlling) เป็นการติดตาม (Monitoring) และประเมินผลงาน (Evaluation) ว่าเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้และบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์หรือไม่¹⁵

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American Association of School Administrators) ได้เสนอกระบวนการบริหารการศึกษาไว้ 5 ประการคือ

¹⁴สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ, การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540), หน้า 16.

¹⁵พิชัย บานญาติ, PLOC : หน้าที่หลักการบริหาร, (ออนไลน์), แหล่งที่มา : <http://gotoknow.org/blog/practicallykm/6505,2552>, หน้า 1.

1. การวางแผนเป็นความพยายามที่จะปฏิบัติงานตรงกับเป้าหมายที่ต้องการจึงได้กำหนดงานที่จะต้องทำวิธีที่จะทำและจุดมุ่งหมายของการทำงานแต่ละอย่างไว้ล่วงหน้าเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของบุคคลในองค์การ

2. การจัดสรรทรัพยากร โดยมีการจัดแบ่งทรัพยากรมนุษย์และมีใช้มนุษย์ให้เป็นสัดส่วน

3. การเสริมกำลังบำรุงหมายถึงการบำรุงขวัญกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ

4. การประสานงานหมายถึงการจัดให้มีผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยพบปะปรึกษาหารือเพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่นและเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกันโดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

5. การประเมินผลหมายถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบผลการปฏิบัติและปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาทางแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้ายเพื่อเปรียบเทียบผลงานกับผลงานที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้นว่าตรงกับแผนที่วางไว้หรือไม่นับได้ว่าเป็นการสะดวกที่จะได้วางแผนใหม่เพื่อการปฏิบัติงานในอนาคตต่อไป¹⁶

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวถึงขอบข่ายและภารกิจของสถานศึกษาไว้ว่าสถานศึกษามีการแบ่งโครงสร้างงานไว้ 4 ด้านคือ 1) การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้วางแผนงานด้านวิชาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การบริหารงบประมาณมีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับการจัดทำแผนงบประมาณและขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การบริหารงานบุคคลมีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับการวางแผนอัตราค่าจ้างการจัดสรรอัตราค่าจ้างข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาการสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนการลาและการประเมินผลการปฏิบัติงานและ 4) การบริหารทั่วไปมีขอบข่ายภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศการประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษาการวางแผนการบริหารงานการศึกษาการจัดการระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 4 ขั้นตอน จัดการประกอบด้วยกระบวนการดังนี้

¹⁶American Association of School Administration – AASA, Staff Relations in School Administration, (Washington : AASA, 1955), หน้า 17.

1. การวางแผน ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและ การเลือกแนวทาง วิธีการทำงานเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กร และกำหนดว่าจะทำงานนั้นอย่างไร

2. การปฏิบัติตามแผน เป็นการนำเอาแผนงานที่กำหนดไว้มากำหนดหน้าที่สำหรับบุคลากรหรือกลุ่มบุคคลที่จะปฏิบัติภายในองค์กร เป็นการเริ่มต้นของกลไกในการนำเอาแผนงานไปสู่การปฏิบัติ

3. ประเมินผล เป็นการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้เป็นมาตรฐานการทำงาน เป้าหมายขององค์กร รวมทั้งการวัดผลการทำงานในปัจจุบันเพื่อกำหนดมาตรฐานขึ้น และเปรียบเทียบกับผลงานที่ทำได้เพื่อปรับปรุงแก้ไขผลการทำงาน

4. การทบทวนกระบวนการทำงานที่ผ่านมาและเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนเพื่อกำหนดทางเลือกในการบริหารให้บรรลุเป้าหมายสู่ความเป็นเลิศต่อไป¹⁷

2.1.4 ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ ด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปมีรายละเอียดดังนี้

ด้านการบริหารงานวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

¹⁷สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, คู่มือการดำเนินงานการควบคุมภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2552), หน้า 19.

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา¹⁸

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.1 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คั้งนี้ ได้มีนักวิชาการ หลายท่านได้นำเสนอหลักการและแนวคิดการบริหารงานงานวิชาการไว้

คั้งนี้ กิติมา ปรีดีดิถ ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ ดำเนินการ

1. มีการจัดทำแผนงานที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการควรมุ่งความร่วมมือกันในการทำงาน
3. มีการกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานปรับปรุงตนเองในด้านวิชาการ
5. มีการริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่น ๆ มากกว่าการสอนคนอื่น

¹⁸ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาพ.ศ. 2550, (กรุงเทพมหานคร : ชุมชนุสสภกรณัการเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550), หน้า 28 – 122.

7. มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ควรส่งเสริมให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และจุดหมายของการสอนทุกวิชาที่รับผิดชอบ
10. มีการติดตามและประเมินผลงาน¹⁹

ปัญญา แก้วก้อย ได้เสนอเกี่ยวกับ School-Based Management โดยมีหลักการสำคัญคือ

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาจากส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้สามารถตัดสินใจดำเนินการได้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด

2. หลักการใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง (School center) โรงเรียนจะเป็นหน่วยงานบริหาร ไม่ใช่ผู้ถูกบริหาร โรงเรียนจะเป็นหน่วยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพเด็กสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายเป้าหมายทิศทางการวางแผนจัดการศึกษาของตนเองที่สอดคล้องกันทั้งในระดับส่วนกลางเขตพื้นที่การศึกษาท้องถิ่นและชุมชน

3. หลักการมีส่วนร่วม (Collaboration, Participation) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการบริหารการตัดสินใจและการจัดการศึกษาทำให้เกิดความตระหนักและความรู้สึกเป็นเจ้าของ

4. หลักการพึ่งตนเอง (Self Management) เน้นให้โรงเรียนมีระบบการบริหารตนเอง มีอำนาจหน้าที่และรับผิดชอบการดำเนินงานตามความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมองเห็นจุดหมายเป้าหมายของโรงเรียนตรงกันสามารถบูรณาการสถานการณ์ของท้องถิ่นกับโรงเรียนมาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ด้วยความภาคภูมิใจ

5. หลักการประสานงาน (Coordination) สามารถประสานงานกันได้ทุกระดับทั้งแนวตั้งและแนวนอนเป็นกิจกรรมที่ต้องเน้นความเข้มแข็งทั้งการสร้าง ความเข้าใจระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและบุคลากรภายนอกรวมทั้งการประสานงานแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือทั้งทรัพยากรและเทคนิควิธีการใหม่ๆ

6. หลักความต่อเนื่องและหลากหลาย (Continuity and Diversity) การบริหารจำเป็นต้องมีความต่อเนื่องใช้เวลารวมทั้งการใช้เทคนิคการบริหารจะต้องมีความหลากหลายและ

สอดคล้องกันมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกันสามารถปรับใช้การบริหารตามสถานการณ์ที่นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ได้

¹⁹กิติมา ปรีศิติกุล, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : อักษรพัฒนา, 2532), หน้า 48.

7. หลักการพัฒนาตนเอง (Self-improvement) โรงเรียนจะต้องพัฒนาไปสู่องค์กรการเรียนรู้ (Learning organization) พัฒนาตนเองอยู่เสมอเพื่อให้เกิดการพัฒนาทั้งการพัฒนาองค์กรพัฒนาวิชาชีพพัฒนาบุคลากรและพัฒนาทีมงาน โดยนำองค์ประกอบเหล่านี้มาวิเคราะห์สังเคราะห์เป็น วิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษานั้นๆ

8. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษา จะกำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐานและจะมีองค์กรตรวจสอบคุณภาพทั้งนี้จะเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด²⁰

กระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่า กระบวนการบริหารการศึกษานั้นต้องนำหลักการ ว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า ธรรมภิบาล นำมาบูรณาการในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อเสริมความเข้มแข็งให้กับ โรงเรียนในฐานะที่เป็นนิติบุคคลด้วย หลักดังกล่าวได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า²¹

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาใน มาตรา 49 ที่กำหนดว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐ จะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการตาม แผนนโยบายด้านสังคมการสาธารณสุขการศึกษาและวัฒนธรรมดังต่อไปนี้

1. คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนสนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัย ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชายเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบันครอบครัวและชุมชนรวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพและผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้

2. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชนรวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มี มาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา สุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุขโดยผู้มีหน้าที่ให้บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย

²⁰ปัญญา แก้วกิติยและสุภัทร พันธุ์พัฒนากุล, การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้ โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน, (กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545), หน้า 5-6.

²¹กระทรวงศึกษาธิการ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ : อรุณลาดพร้าว, 2546), หน้า 13.

3. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมจัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกรวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทยมีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชน องค์กรทางศาสนาและเอกชนจัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพ การศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแผนนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ

5. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยในศิลปวิทยาการแขนงต่างๆและเผยแพร่ข้อมูลผล การศึกษาวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยจากรัฐ

6. ส่งเสริมและสนับสนุนความรู้รักสามัคคีและการเรียนรู้ปลูกจิตสำนึกและเผยแพร่ ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของชาติตลอดจนค่านิยมอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่น²²

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง กล่าวว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นเป็นการศึกษาก่อน ระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาทุกรูปแบบที่จัดเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนดำเนินชีวิตๆ ได้อย่างมี ความสุขมีความรู้มีความสามารถและทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตทันต่อการ เปลี่ยนแปลงและมีความสามารถในการประกอบอาชีพพึ่งตนเองได้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณธรรมและมี ศักดิ์ศรีพัฒนาตนเองและบทบาทร่วมในการพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสมสำหรับการศึกษาขั้น พื้นฐานที่กำหนดไว้นั้นเป็นการศึกษาที่เริ่มจากระดับประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย²³

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดภารกิจการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหาร จัดการงานวิชาการมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานงานวิชาการเป็นงานหลักหรือ เป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วย เจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาคำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการ

²²ราชกิจจานุเบกษา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 เล่ม 124 ตอนที่ 47 ก, (24 สิงหาคม, 2550), หน้า 23 – 24 .

²³กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง, การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสภานุกรมการเมืองไทย, พิมพ์ ครั้งที่ 3, (กรุงเทพฯ : ส.เจริญการพิมพ์, 2549), หน้า 35.

ของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ²⁴

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การประสานการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งควบคุมดูแลบุคลากร การเงิน การพัสดุ สถานที่และทรัพย์สินอื่นของสถานศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ การอนุมัติประกาศนียบัตรและวุฒิบัตรของสถานศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด การปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และงานอื่นที่กระทรวงมอบหมาย การกระจายอำนาจและมอบอำนาจ โดยมีขอบข่ายและภารกิจการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากหลักการและแนวคิดดังกล่าวอาจสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการต้องคำนึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวังคำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาโดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ผลผลิตมีคุณภาพคำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและความประหยัดการดำเนินงานทางวิชาการ โดยอาศัยหลักการดังกล่าวย่อมนจะสามารถบรรลุความสำเร็จคือความเป็นเลิศทางวิชาการ (Academic excellence) ได้²⁵

²⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.), 2546 ก.), หน้า 74.

²⁵ กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติ (ฉบับรวบรวมพิเศษ)**, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท โพรพับลิชซึ่ง จำกัด, 2548), หน้า 95 – 96.

2.2.2 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กิติมา ปรีดีคิดล ได้กล่าวว่างานวิชาการมีความสำคัญเพราะเป็นงานหลักของโรงเรียนทุกประเภทซึ่งมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักจะได้รับการพิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ²⁶

สุเทพ ทองประดิษฐ์ ได้กล่าวว่างานวิชาการเป็นงานที่สำคัญเฉพาะด้านผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนต้องให้ความสำคัญและรับผิดชอบเป็นอันดับแรกเพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือการให้บริการด้านวิชาการ²⁷

ปัญญา แก้วกียูและสุภัทรพันธ์ พัฒนากุล ได้กล่าวว่างานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาเพราะเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับหลักสูตรและการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน²⁸

รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ²⁹

องค์การ อินทรมพรรย์ กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนส่วนงานบริหารบุคคลก็คื งานธุรการก็คื เป็นเพียงส่วนประกอบที่เป็นปัจจัยส่งเสริมงานวิชาการ ให้มีคุณภาพ และอำนวยความสะดวกแก่การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนจะดีหรือเลวขึ้นกับงานวิชาการของโรงเรียน จุดมุ่งหมายของการบริหารงานวิชาการอยู่ที่การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพให้มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติที่ต้องการ งานวิชาการจึงมิใช่อยู่ที่นักเรียนอ่านออกเขียนได้เท่านั้นแต่ยังจะต้องสามารถปรับตัวในสังคม มีคุณธรรม มีความขยันหมั่นเพียร มีความรู้ในการประกอบอาชีพตามอัธยาศัย และมีความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยงานวิชาการจึงเน้นที่สร้างความ

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 47.

²⁷ สุเทพ ทองประดิษฐ์, เอกสารประกอบการบรรยายวิชาหลักการบริหารการศึกษา, (มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541), หน้า 165.

²⁸ ปัญญา แก้วกียูและสุภัทร พันธุ์พัฒนากุล, การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน, (กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545), หน้า 17.

²⁹ รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย, 2545), หน้า 56.

มั่นคงในอาชีพ และความสำเร็จในชีวิตของพลเมืองแต่ละคนและ โดยส่วนรวม จึงเป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมืองและความมั่นคงของชาติด้วย³⁰

อดิศร เนาวนนท์ และสมพงษ์ สิงหะพล กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานหลักและหัวใจของภารกิจของโรงเรียน ส่วนงานอื่น ๆ สนับสนุนให้งานหลักนี้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ โดยที่งานวิชาการมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น³¹

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่าเวลาในการบริหารงานและการให้ความสำคัญของงานในสถานศึกษาในความคิดชอบของผู้บริหาร โดยแยกงานออกเป็น 7 ประเภท พบว่าการบริหารงานวิชาการคิดเป็นร้อยละ 40 งานบริหารบุคลากรร้อยละ 20 งานบริหารกิจการนักเรียน นักศึกษาร้อยละ 20 งานบริหารการเงินงานบริหารอาคารสถานที่งานบริหาร ความสัมพันธ์กับชุมชน และงานบริหารทั่วไปแต่ละงานคิดเป็นร้อยละ 5 จากงานทั้ง 7 งานดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการและกำหนดสัดส่วนไว้มากที่สุดเมื่อเทียบกับงานอื่นๆ³²

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาคำเนินได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชนท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ³³

³⁰องค์การ อินทรมพรรย์, เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 13, (นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช , 2545), หน้า 161 –162.

³¹อดิศร เนาวนนท์ และสมพงษ์ สิงหะพล, เอกสารประกอบการสอนผู้นำทางวิชาการ, (นนทบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2547), หน้า 45.

³²เรื่องเดียวกัน, หน้า 11.

³³รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, (สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาลัทพ์ทักษิณ, 2550), หน้า 30.

Fred และ Omstein ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในรูปของการบริหาร โปรแกรมและการบริหารต่าง ๆ (Administration of programs and services) ของผู้บริหารไว้ว่า มีอยู่ 3 งานที่สำคัญ คือ การพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้การวิเคราะห์และปรับปรุงการสอน และการบริหารงานบุคคล ซึ่งแต่ละงานเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนโดยตรง

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการข้างต้นนั้นสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษาซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิภาพการจัดการศึกษาแก่ผู้เรียนทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณทั้งเป็นงานที่เกี่ยวกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับในสถานศึกษาโดยตรง³⁴

2.2.3 กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กมล ภู่งประเสริฐ ได้กล่าวถึงกระบวนการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนหมายถึงการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของโรงเรียน ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วนคือ

1. การวางแผนพัฒนา คือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนางานและกำลังงบประมาณในชั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์
- 1.2 การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ
- 1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.4 การกำหนดกลยุทธ์
- 1.5 การกำหนดแผนงาน/โครงการ

2. การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในชั้นตอนนี้ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 2.1 การจัดองค์กรหรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงานได้แก่การกำหนดหัวหน้างาน/หัวหน้าโครงการผู้ดำเนินงานและภารกิจของผู้รับผิดชอบ
- 2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน
- 2.3 การควบคุมงาน

³⁴Fred , C. and Allan C,Omstein,Education administration concepts and practices, (U.S.A. : Wadsworth,1996),หน้า 409 – 530.

2.4 การติดตามกำกับ

2.5 การประสานงาน

2.6 การนิเทศงาน

3. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผนเพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้

3.1 การประเมินระหว่างการดำเนินงาน

3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน

3.3 การรายงาน³⁵

รุ่ง แก้วแดง ได้เสนอแนะหลักการให้สถานศึกษาบริหารตนเองในฐานะนิติบุคคลดังนี้

1. สถานศึกษาจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาชาติยึดพ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติเป็นหลักและการบริหารโรงเรียน โดยใช้ “ธรรมาภิบาล” (Good Governance)

2. สถานศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) ต่อการดำเนินงานบริหารและจัดการศึกษาตามแนวการจัดการศึกษาของชาติพร้อมกับสนองความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรมีองค์ประกอบอันเหมาะสมรวมทั้งมีคุณวุฒิที่จำเป็นเช่นมุ่งประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนและปลอดจากการแทรกแซงทางการเมืองต้องกำหนดวาระหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ชัดเจนและมีการเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์

4. สถานศึกษาควรรับผิดชอบการสรรหาครูการพัฒนาทางวิชาชีพการเลื่อนขั้นเงินเดือนและการลงโทษทางวินัย

5. มีระบบการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกระจายอำนาจไปยังโรงเรียน

6. สถานศึกษาต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณในรูปแบบเงินอุดหนุนทั่วไป (Block Grants) และทรัพยากรอื่นๆที่จำเป็นการใช้งบประมาณและทรัพยากรภายในโรงเรียนจะต้องสอดคล้องกับเป้าประสงค์ในด้านการเรียนรู้ทั้งยังจะต้องมีการควบคุมดูแลเพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล

7. ต้องมีกระบวนการจัดทำงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานของโรงเรียนเป็นหลัก (School Performance - base Budgeting - PBB) รวมทั้งการควบคุมและการบริหารจัดการด้านการเงิน

³⁵ กมล ภูประเสริฐ, การบริหารวิชาการในสถานศึกษา, (กรุงเทพฯ: บริษัทเมธีทิปส์จำกัด, 2545), หน้า 7-8.

8. มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (School Self Reviews)³⁶

ฟายอล วิศวกรเหมืองแร่ชาวฝรั่งเศส เป็นผู้ให้กำเนิดในการบริหารและกระบวนการ ได้อธิบายถึงกระบวนการในการบริหารทั่วไปซึ่งประยุกต์มาใช้ในการบริหารการศึกษาได้ประกอบด้วยลำดับขั้นตอนการบริหาร 5 ประการศึกษา

1. การวางแผน (Planning) เพื่อนำไปปฏิบัติ
2. การจัดองค์กร (Organizing) การรวบรวมเครื่องมือ วัสดุ และกำลังคน
3. การบังคับบัญชา (Commanding) การสั่งการ การบังคับบัญชา ให้บุคคลปฏิบัติตามหน้าที่
4. การประสานงาน (Coordinating) การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความสัมพันธ์กัน
5. การควบคุมงาน (Controlling) การควบคุมให้งานดำเนินไปตามแผนที่วางไว้³⁷

กูธลิค ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารทั่วไปซึ่งนำมาประยุกต์ใช้ได้กับการบริหารการศึกษา เกี่ยวกับการบริหารวิชาการในสถานศึกษาได้ มี 7 กระบวนการ มีชื่อเรียกว่าย่อ ๆ ว่า “POSDCoRB” กระบวนการนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (scientific management)

ซึ่งพยายามที่จะค้นหาวิธีการบริหารที่ดีที่สุดและได้สรุปกระบวนการในการบริหารไว้ดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการหรือการวางแผนทางการปฏิบัติงาน รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานตามแนวทางนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. การจัดการองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างแบบเป็นทางการของการมีอำนาจหน้าที่และการสั่งการซึ่งใช้ในการจัดแบ่ง การกำหนดสายงาน และการประสานงานของหน่วยงานย่อย ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้

³⁶รุ่ง แก้วแดง, โรงเรียนนิติบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2546), หน้า 199.

³⁷พันทิพา มาลา, “การศึกษาแนวทางการบริหารงานวัฒนธรรมของสำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏ” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), 2546, หน้า 18.

3. การจัดงานเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคคลหรือการจัดการด้านบุคลากรทั้งหมด ตั้งแต่การจัดอัตรากำลัง การรับเข้าทำงาน การสรรหา และการพัฒนาบุคลากร การฝึกอบรม และการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี

4. การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมบังคับบัญชาและการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานในฐานะผู้บริหารซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานงานด้านกิจการต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดี และดำเนินการไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

6. การเสนอรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน เพื่อให้ผู้บริหาร และสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบถึงความเคลื่อนไหว และความคืบหน้าของกิจการอย่างสม่ำเสมอ

7. การงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีได้จ่ายเงิน การควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน³⁸

เชียร์ ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารสถานศึกษาว่ามี 5 ประการ คือ

1. การวางแผน (Planning)
2. การจัดองค์กร (Organization)
3. การมอบหมายงานหรือวินิจฉัยสั่งการ (Commanding)
4. การประสานงาน (Coordinating)
5. การควบคุม (Controlling)

จากข้อมูลข้างต้นจึงสรุปได้ว่ากระบวนการดำเนินงานวิชาการมีความสำคัญมากต่อการจัดการศึกษาทุกระดับและทุกสถานศึกษาการทำงานอย่างมีระบบแบบแผนเป็นขั้นตอนจะสามารถทำให้งานในสถานศึกษามีคุณภาพสามารถพัฒนาคุณภาพวิชาการได้อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องซึ่งจะนำไปสู่การบรรลุตามจุดหมายของหลักสูตรอันจะส่งผลให้นักเรียนเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถ

³⁸สุเมธ สาธา, “ปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์), 2549, หน้า 14.

ยอมรับจากผู้ปกครองชุมชนและนักเรียนยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข³⁹

2.2.4 ความหมายของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการบริหารการศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษามีนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิลก ได้ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด⁴⁰

พิสมัย อานัญจณิษฐ์ การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนนักเรียนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด⁴¹

สมศักดิ์ คงเที่ยง กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารงานทุกประเภทที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนของครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด⁴²

รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการหมายถึงการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ⁴³

³⁹สุชาติ ทองมา, “การเปรียบเทียบกระบวนการบริหารการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), 2548 หน้า 15.

⁴⁰กิติมา ปรีดีดิลก, การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : อักษรพิพัฒน์, 2532), หน้า 47.

⁴¹พิสมัย อานัญจณิษฐ์, “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2541, หน้า 23 – 24.

⁴²สมศักดิ์ คงเที่ยง, หลักการบริหารการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542), หน้า 60.

⁴³รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บั๊กพอยท์, 2545), หน้า 56.

วัฒนาพร ระงับทุกข์ ได้ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาที่จะช่วยให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนด⁴⁴

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ให้ดีขึ้นตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน⁴⁵

เกรียงศักดิ์ อังกลับ กล่าวว่า iva การบริหารงานวิชาการ เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้บริหารกับครูผู้สอนในโรงเรียน โดยผู้บริหารจะต้องคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูร่วมมือกันทุกคนในการปฏิบัติกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพ⁴⁶

กมล ภูประเสริฐ ได้ให้ความหมายว่าการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา⁴⁷

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ กล่าวว่า การบริหารวิชาการ เป็นกระบวนการหรือกิจกรรม การดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการที่มีผู้ให้ความหมายไว้นั้นสรุปได้ว่าการบริหารงานวิชาการหมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ก่อให้เกิดการเรียนรู้อบรมศีลธรรมจรรยา และความประพฤตินักเรียน

⁴⁴วัฒนาพร ระงับทุกข์, การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544, (กรุงเทพมหานคร : พริกหวานกราฟฟิค, 2545), หน้า 307.

⁴⁵เรื่องเดียวกัน, หน้า 8.

⁴⁶เกรียงศักดิ์ อังกลับ, “พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดชุมพร”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2546, หน้า 17.

⁴⁷กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : เสริมสินพีรเพชรชิตเท็ม, 2547), หน้า 6.

รวมทั้งการพัฒนาครูเพื่อนำผลแห่งการพัฒนาทั้งหลายทั้งปวงนั้นมาเอื้ออำนวยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและมาตรฐานสูงสุดเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน⁴⁸

ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานหมายถึง การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 5 งาน ได้แก่ 1) งานด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) งานด้านการจัดการเรียนรู้ 3) งานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 4) งานด้านการนิเทศการศึกษา 5) งานด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2.2.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่ช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและมาตรฐานจนบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษามีนักการศึกษาและนักวิชาการได้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม ได้กำหนดกิจกรรมหลักที่เป็นขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. การวิจัยในชั้นเรียน
3. การสอนซ่อมเสริม
4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา
6. การประกันคุณภาพการศึกษา⁴⁹

หมุ่ศักดิ์ อินทร์รักษ์ ได้กำหนดเป็นงานหลักที่สำคัญของขอบข่ายงานวิชาการได้ 6 กลุ่มงานดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตร

⁴⁸รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, (สงขลา : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2550), หน้า 3.

⁴⁹รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตพอยท์, 2545), หน้า 58-76.

3. งานสื่อและนวัตกรรมการ
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานนิเทศภายใน
6. งานส่งเสริมวิชาการ⁵⁰

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้อธิบายว่าขอบข่ายของงานวิชาการจะประกอบด้วยงานดังต่อไปนี้

1. การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ
2. การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน
3. การจัดการเกี่ยวกับการเรียนการสอน
4. การวัดและประเมินผล⁵¹

รุ่ง แก้วแดง ได้กล่าวถึงการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนว่าเป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ กำหนดขอบข่ายไว้ 9 ประการคือ

1. ศักยภาพสมองกับการเรียนรู้
2. สารแห่งการเรียนรู้
3. กระบวนการเรียนรู้
4. หลักสูตรสถานศึกษา
5. สื่อเพื่อการเรียนรู้
6. การประเมินผลการเรียนรู้
7. การจัดการศึกษาในแหล่งเรียนรู้
8. การวิจัยในสถานศึกษา
9. กระบวนการเรียนรู้ในชุมชน⁵²

กมล ภู่งาม ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร

⁵⁰ ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, การบริหารงานวิชาการ, พิมพ์ครั้งที่ 2, (ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, 2546), หน้า 9-10.

⁵¹ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร, 2546), หน้า 3-4.

⁵² รุ่ง แก้วแดง, โรงเรียนนิติบุคคล, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2546), หน้า 88-105.

2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา
7. การบริหาร โครงการทางวิชาการอื่นๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา⁵³

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา⁵⁴

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจงานการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ

⁵³กมล ภู่งประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : เสริมสินพีรเพชรซีสเต็ม, 2547), หน้า 9.

⁵⁴กระทรวงศึกษาธิการ, มื้อการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547), หน้า 32.

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 4. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 6. การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 9. การนิเทศการศึกษา
 10. การแนะแนว
 11. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กรหน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา⁵⁵
- เฟเบอร์ และเชิรอน ได้กำหนดการบริหารงานวิชาการออกเป็น 6 ด้านคือ
1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 2. การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร
 3. การนำหลักสูตรไปใช้
 4. การจัดอุปกรณ์การสอน
 5. การนิเทศการสอน
 6. การส่งเสริมครูประจำการ

จากแนวคิดของนักวิชาการต่างๆเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการดังกล่าวผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหาร

⁵⁵กระทรวงศึกษาธิการ, เอกสารประกอบพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2550), หน้า 29 – 32.

สถานศึกษาควรประกอบด้วย 5 งาน ได้แก่ 1) งานด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 2) งานด้านการจัดการเรียนรู้ 3) งานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษา 4) งานด้าน การนิเทศการศึกษา 5) งานด้าน วัตถุประสงค์และประเมินผล การศึกษา การบริหารงานวิชาการดังกล่าวในแต่ละด้านมีรายละเอียดและสาระสำคัญของงานดังต่อไปนี้

2.3.2.1 การบริหารจัดการหลักสูตร

การบริหารจัดการหลักสูตรนี้นักวิชาการได้เสนองานหรือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการดังนี้

ชูศรี สุวรรณโชติ ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีงานที่ต้องดำเนินการร่วมกัน 4 งานสรุปได้ดังนี้

1. ดำเนินการงานธุรการประกอบด้วยดำเนินงานรวบรวมเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้บริหารหลักสูตรติดต่อประสานงานเพื่อบริการและเสนอแนะแก่โรงเรียนบริการเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์และประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2. ดำเนินการงานบุคคลประกอบด้วยการประชุมอบรมปฏิบัติการคัดเลือกจัดสรรบุคคล และส่งเสริมให้ดำเนินการและวิเคราะห์ผลของการจัดหลักสูตรการดำเนินการใช้หลักสูตรรวมถึงติดตามผลการใช้หลักสูตรของบุคลากร

3. ดำเนินการงานวิชาการประกอบด้วยการเตรียมการก่อนการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ ประชุมชี้แจงกำหนดหลักการกำหนดบุคคลกำหนดเนื้อหา รายวิชาเตรียมเอกสารและสื่อ การเรียนการสอนตามหลักสูตร ได้แก่การดำเนินการหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียนรวมถึงสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคม โดยเฉพาะการบริหารหลักสูตร ในระดับ โรงเรียนที่ต้องบริการห้องหลักสูตรห้องสอนเฉพาะวิชาห้องฝึกงานห้องสมุดสื่อการเรียน การบริการเครื่องมือวัตถุประสงค์และประเมินผลและการบริการการแนะแนวการบริหารหลักสูตรในระหว่าง จัดการเรียนการสอน ได้แก่การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพของ ห้องเรียนและการจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามหลักสูตร

4. ดำเนินงานสนับสนุนและส่งเสริมหลักสูตรประกอบด้วยงานการติดตามประเมินผล การใช้หลักสูตรและงานการนิเทศหลักสูตร⁵⁶

⁵⁶ชูศรี สุวรรณโชติ, หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ อักษรไทย, 2544), หน้า 234-242.

รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล, ปราณี สังขะตะววรรณ และประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีงานที่ต้องดำเนินการดังนี้

1. เตรียมความพร้อมของสถานศึกษา โดยการสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการบริหารหลักสูตรแก่บุคลากรแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและพัฒนามูลค่าในสถานศึกษา

2. จัดทำสาระหลักสูตร โดยการศึกษาองค์ประกอบหลักสูตรวิเคราะห์ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ศึกษาสภาพปัญหาของชุมชนและสังคมปรับปรุงสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคมตรวจสอบความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้วางแผนจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรและพัฒนาแนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

3. วางแผนบริหารจัดการหลักสูตร โดยการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

4. ปฏิบัติการบริหารจัดการหลักสูตร

5. นิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินการหลักสูตรทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

6. สรุปผลการดำเนินงานบริหารหลักสูตรและเผยแพร่แก่ชุมชนหรือสาธารณชน

7. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร⁵⁷

รุจิร ภู่อาระ และจันทร์ธานี ดวงนนาม ได้กล่าวว่ากิจกรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรได้แก่กิจกรรมต่อไปนี้

1. การศึกษาสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรและการจัดระบบผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาสาระการเรียนรู้ต่างๆที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งเป็นองค์ความรู้เดิม โดยจะต้องนำมาจัดให้เป็นระบบและมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นรายวิชาและช่วงชั้น โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 มาตรา 27 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องทำสาระการเรียนรู้

ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคมตลอดจนต้องคำนึงถึงความพร้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตจริงในชุมชนแทนการเรียนรู้จากสิ่งที่ไกลตัวสาระการเรียนรู้มีทั้งสิ้น 8 กลุ่มสาระที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานการคิดการเรียนรู้

⁵⁷ รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล ปราณี สังขะตะววรรณ และประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิต, หลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษาม, 2545), หน้า 27-30.

และการแก้ปัญหาตลอดจนการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ศักยภาพพื้นฐานในการคิดการทำงานและการพัฒนาตนเอง

2. พัฒนาระบบการเรียนรู้การพัฒนาระบบการเรียนรู้หรือที่เรียกว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนของผู้เรียนและวิธีการสอนของครูซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลเป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองรู้จักวิธีคิดวิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่างๆ ได้การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติดังนี้ 1) เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง 2) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดอย่างอิสระสามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี 3) นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลายๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน 4) เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี 5) เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลายรูปแบบ 6) ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าการค้นหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว 7) ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้และ 8) ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกันและเรียนรู้ด้วยตนเอง

3. สื่อการเรียนรู้ผู้บริหารจะต้องจัดให้สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนเพราะสื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้นสื่อเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับครูผู้สอนเช่นเอกสารหลักสูตรคู่มือครูบันทึกการสอนและนอกจากนี้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบหรือข่ายการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองก็ถือว่าเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น สื่อการเรียนรู้เป็นส่วนประกอบสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยดีช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ติดตามกระบวนการต่างๆ ที่หลักสูตรต้องการในปัจจุบันต้องยอมรับว่าผู้เรียนทุกคนต่างก็มีประสบการณ์เดิมอยู่แล้วความรู้ใหม่ๆ ที่ผู้เรียนจะได้รับอาจมีมาได้หลายทางนอกจากครูและสื่อต่างๆ ดังกล่าวเช่นวิทยุโทรทัศน์สิ่งพิมพ์คอมพิวเตอร์และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งนี้ขึ้นอยู่กับศักยภาพและความสามารถของครูที่จะสามารถจัดหามาใช้และศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

4. การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่เพียงใดผลการประเมินจะช่วยให้ครูผู้สอนรู้ข้อบกพร่องหรือความก้าวหน้าของ

ผู้เรียนทำให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาให้เหมาะสมได้กิจกรรม การประเมินผลการเรียนรู้สามารถดำเนินการได้เป็น 3 ระดับคือ

4.1 การประเมินผลระดับชั้นเรียนครูผู้สอนจะต้องประเมินผู้เรียนในแต่ละรายวิชา เพื่อรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้วิธีการที่หลากหลายและควรทำอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปกับ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

4.2 การประเมินผลระดับสถานศึกษาเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า ด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปีและช่วงชั้นของสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุง คุณภาพของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อนำผลการประเมินไปพิจารณาตัดสิน การเลื่อนช่วงชั้นในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่างๆ สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการสอนซ่อมเสริมและจัดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

4.3 การประเมินผลระดับชาติสถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในปี สุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นได้แก่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สำคัญได้แก่ ภาษาไทยคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมภาษาต่างประเทศและกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นๆตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ในการ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของการจัดการสถานศึกษาแต่ละแห่ง⁵⁸

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีกระบวนการดำเนินงาน ที่สรุปได้ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการประกอบด้วย 1) การตรวจสอบหลักสูตรแม่บทก่อนนำไปใช้ 2) การ ประชาสัมพันธ์หลักสูตร 3) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรได้แก่ครูผู้สอนผู้นิเทศการสอนและ นักแนะแนวการศึกษาและผู้บริหารการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกได้แก่วัสดุใน การสอนสื่อการสอนหลักสูตรใหม่ๆอาคารสถานที่งบประมาณห้องสมุดและสถานที่ฝึกงาน 4) การ จัดทำโครงการสอนหรือแผนการสอน 5) การตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียน 6) การตรวจสอบ การยอมรับจากสังคมและ 7) การจัดโครงสร้างของหน่วยงาน

2. ชั้นดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรได้แก่ 1) การประชุมครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ หลักสูตร 2) การปฐมนิเทศนักเรียน 3) การจัดทำคู่มือครู 4) การจัดทำตารางสอน 5) การจัดครูเข้าสอน 6) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและ 7) การฝึกงาน

⁵⁸รุจิร ภูสาระและจันทราณี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : นีคพอยท์, 2545), หน้า 61-67.

3. การประเมินผลการเรียนการสอนตามหลักสูตร⁹⁹

กมล ภูประเสริฐ ได้กล่าวว่าการบริหารจัดการหลักสูตรนั้นมีงานที่ต้องดำเนินการที่สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศที่ได้กำหนดเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้โดยการจัดเป็นกลุ่มๆ ไว้ซึ่งการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางนี้จะช่วยให้นักวิชาการของสถานศึกษาได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางโดยละเอียดเพื่อการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ทั้งยังช่วยให้เกิดแนวคิดว่าสถานศึกษาจะมีแนวในการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับชุมชนและท้องถิ่นของตนในส่วนตัวบ้าง

2. การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทรัพยากรสภาพการดำรงชีวิตและปัญหาต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง

3. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการนำหลักสูตรที่ได้วิเคราะห์แล้วและได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้เป็นรายภาคและรายปีทั้งต้องกำหนดเวลาเรียนและหน่วยกิตให้เหมาะสม

4. การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ด้วยการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อยๆและเป็นรายวิชาโดยที่งานดังกล่าวนี้มีกิจกรรมหรืองานภารกิจ โดยละเอียดในการบริหารจัดการหลักสูตรทั้งหมดที่ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมเอกสารและวัสดุต่างๆเกี่ยวกับหลักสูตรให้สมบูรณ์และเพียงพอได้แก่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเอกสารการปฏิรูปการศึกษาเอกสารการพัฒนาท้องถิ่นเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนเอกสารเกี่ยวกับการบูรณาการ โครงการหน่วยการเรียนรู้

2. การรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับชุมชนโดยการสำรวจการสัมภาษณ์การพูดคุยได้แก่ประวัติชุมชนสภาพทางสังคมสภาพเศรษฐกิจวิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรมท้องถิ่นภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งประวัติศาสตร์ทรัพยากรการพัฒนาท้องถิ่นและผลที่ได้การติดต่อสื่อสารและกมนาคมประเพณีความเชื่อบุคคลสำคัญในท้องถิ่นจุดเด่นท้องถิ่นปัญหาและความต้องการของชุมชนแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น

⁹⁹ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร, 2546), หน้า 44-49.

3. การทำความเข้าใจหลักสูตรและภารกิจที่ต้องปฏิบัติโดยการประชุมชี้แจงการประชุม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นความเข้าใจการส่งบุคลากรไปรับฟังการประชุมที่จัดในสถานที่อื่นการเชิญวิทยากรภายนอกมาช่วยสถานศึกษาทำเอกสารเพิ่มเติม

4. การจัดทำสาระหลักสูตรเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้และสาระความรู้เกี่ยวกับชุมชน

5. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ทั้งมาตรฐานช่วงชั้นมาตรฐานรายปี/ภาคสาระการเรียนรู้รายปีรายภาคเวลาเรียน/หน่วยกิตคำอธิบายรายวิชาหน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6. การชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษาผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบโดยการทำเอกสารการประชุมชี้แจงการประชุมปฏิบัติการ

7. การเตรียมการใช้หลักสูตรทั้งเตรียมบุคลากรอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรในชุมชน

8. การวางแผนทางติดตามกำกับการใช้หลักสูตร

9. การวางแผนทางการประเมินการใช้หลักสูตรเพื่อหาความชัดเจนความเหมาะสมอุปสรรคปัญหาที่เกิดขึ้นและการแก้ไขรวมถึงผลการใช้หลักสูตรด้วย

กิจกรรมหรืองานที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรข้างต้นสรุปได้ว่าการบริหารจัดการหลักสูตรประกอบด้วย การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดโครงสร้างสถานศึกษา การจัดทำสารสนเทศสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร การคัดเลือกแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการการศึกษาวิเคราะห์และวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การรวบรวมเอกสาร การบริหารจัดการหลักสูตร การกำหนดเอกสารสื่อเนื้อหาและหลักการการประชุมอบรมปฏิบัติการ ครูและชุมชนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยการตรวจสอบความพร้อมของผู้เรียนและการยอมรับจากสังคมการวางแผนบริหารจัดการหลักสูตร การดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการดำเนินการใช้หลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชนท้องถิ่นการบริหารจัดการหลักสูตรระหว่างการเรียนการสอนการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การนิเทศการใช้หลักสูตรของบุคลากรการสรุปผลการบริหารจัดการหลักสูตรและการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร

ผู้วิจัยสรุปความว่าการบริหารจัดการหลักสูตรหมายถึงการบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ดำเนินงานบริหารจัดการหลักสูตรการประชุมอบรมปฏิบัติการการบริหารจัดการหลักสูตรการจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษามาสนับสนุนการบริหารจัดการหลักสูตรให้

สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตรการ
สรุปผลการดำเนินงานการบริหารจัดการหลักสูตร

2.3.2.2 งานด้านการนิเทศการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาที่สำคัญ
ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพได้อีกประการหนึ่ง
คือการนิเทศการศึกษภายในสถานศึกษามีนักวิชาการเสนอกิจกรรมและแนวทางปฏิบัติในการ
นิเทศการศึกษาไว้ดังนี้⁶⁰

ย่าวพา เดชะคุปต์ ได้กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีแนวทางดำเนินการสรุปได้ดังนี้

1. วางแผนการนิเทศโดยการประชุมปรึกษาหารือแล้ววางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงาน
2. ให้ความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ดำเนินการนิเทศรวมถึงขั้นตอนการดำเนินงาน
3. ปฏิบัติงานการนิเทศโดยผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ
มาแล้วผู้นิเทศดำเนินการนิเทศและควบคุมคุณภาพงานผู้สนับสนุนการนิเทศให้การช่วยเหลือวัสดุ
อุปกรณ์เครื่องมือที่จำเป็น
4. สร้างขวัญและกำลังใจเพื่อให้เกิดความมั่นใจและพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
5. ประเมินผลการดำเนินงานนิเทศเพื่อปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานหรือกำหนดเป็น
แนวทางดำเนินการในครั้งต่อไป⁶¹

กรมวิชาการ ได้กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีกระบวนการดำเนินการดังนี้เตรียมการ
นิเทศวางแผนการนิเทศปฏิบัติตามแผนการนิเทศประเมินผลการนิเทศและปรับปรุงแก้ไขวิธีการ
นิเทศซึ่งมีกิจกรรมดำเนินการนิเทศดังนี้ 1) ให้ความรู้โดยหาวิทยากรมาจัดอบรมประชุมปฐมนิเทศ
ปรึกษาหารือแนะนำให้ความรู้ด้วยเอกสาร 2) สาธิตให้ดู 3) ประสานงานให้ร่วมกันทำงาน 4) พาไป
ดูงาน 5) บริการวิชาการ 6) วิจัยในชั้นเรียน 7) ฝึกงาน 8) จัดกิจกรรมกระตุ้นให้ปฏิบัติงานอย่าง
เข้มแข็ง 9) สร้างความเข้าใจดีต่อกัน⁶²

⁶⁰กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3,
(กรุงเทพมหานคร : เสริมสินทรัพย์เศรษฐี, 2547), หน้า 32-37.

⁶¹ย่าวพา เดชะคุปต์, การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย, (กรุงเทพมหานคร : แม็ค,
2542), หน้า 32-37.

⁶²กระทรวงศึกษาธิการ, แนวทางการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้
ต่อเนื่อง, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2543), หน้า 17.

รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม ได้กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีกิจกรรมหรืองานที่สำคัญเช่นการประชุมอบรมปฐมนิเทศการสังเกตการสอนในชั้นเรียนการศึกษาเอกสารตำราทางวิชาการการให้คำปรึกษาหรือเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลการสนทนาทางวิชาการการสาธิตการสอนการพาไปศึกษานอกสถานที่การสัมมนาการจัดนิทรรศการการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนการวิจัยเชิงปฏิบัติการฯลฯ⁶³

สวัสดิ์ พานกลาง ได้กล่าวว่าการนิเทศการศึกษามีการดำเนินงานดังนี้

1. บุคลากรทุกฝ่ายศึกษาทำความเข้าใจหลักการและแนวปฏิบัติการนิเทศ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศเพื่อดำเนินการ
3. วางแผนการนิเทศที่ประกอบด้วยการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการวางแผนการสร้างเครื่องมือการปฏิบัติการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ
4. จัดเอกสารเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น
5. ดำเนินการนิเทศตามแผนและโครงการ โดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสม
6. เยี่ยมชั้นเรียนสังเกตการณ์สอนของครู
7. ประเมินผลการนิเทศเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของครู
8. ทำแฟ้มรวบรวมผลการนิเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้อง⁶⁴

กมล ภู่อาระรัฐ ได้กล่าวว่าการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษาได้แก่การจัดให้มีการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบในการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาร่วมกัน
2. การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายในวิธีการที่จะนำไปใช้ควรเป็นวิธีการแบบกัลยาณมิตรต่อกันเช่นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความคิดเห็นความรู้ความเข้าใจจากการอ่านการค้นคว้าการประชุมสัมมนาปฏิบัติการในระดับต่างๆ
3. การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ

⁶³รุจิร ภู่อาระและจันทราณี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : นีคพอยท์, 2545), หน้า 71-72.

⁶⁴สวัสดิ์ พานกลาง, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏสกลนคร), 2546, หน้า 33-34.

4. การร่วมกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นโดยถือเป็นปัญหาของสถานศึกษาโดยส่วนรวมทั้งได้เสนอว่าเทคนิควิธีการในการนิเทศภายในสถานศึกษามีดังนี้ 1) การให้คำอธิบายหรือแนะนำ 2) การให้ผู้ที่มีความสามารถสาธิตให้ดู 3) การปรึกษาหารือ 4) การระดมสมอง 5) การศึกษาเอกสารร่วมกัน 6) การศึกษาจากสื่อเช่นวีดิทัศน์ซีดีร่วมกัน 7) การช่วยกันจัดหาสื่อที่จะช่วยให้การสอนดีขึ้น 8) การจัดทีมทำการทดลองวิธีการสอนร่วมกันและ 9) การผลัดเปลี่ยนกันแสดงบทบาทสมมติตามความคิดแล้วสรุปเป็นขั้นตอนการสอนที่ดี⁶⁵

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางปฏิบัติการนิเทศไว้ดังนี้

1. จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา
2. ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา
3. ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา
4. ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา กิจกรรม

หรืองานที่สำคัญในการนิเทศการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่าการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย การวางแผนนิเทศการศึกษา ได้แก่การประชุมปรึกษาหารือให้ความรู้ความเข้าใจสิ่งที่จะต้องดำเนินการ ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการศึกษาเอกสารตำราวิชาการทางการนิเทศการจัดระบบการนิเทศ การกำหนดขั้นตอนและวิธีการนิเทศการปฏิบัติการนิเทศได้แก่การประสานความเข้าใจการทำงาน ร่วมกันการหาไปคูงานการศึกษานอกสถานศึกษาการตรวจเยี่ยมสังเกตการสอนในชั้นเรียนการสัมมนาและสนทนาทางวิชาการนิเทศการให้คำปรึกษาและสาธิตให้ดูการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนการศึกษาจากสื่อการเรียนรู้อการจัดทีมฝึกงานทดลองวิธีการสอนการจัดนิทรรศการการแสดงบทบาทสมมติการสอนและสรุปผลและการสร้างขวัญและกำลังใจในการนิเทศและการ

ติดตามผลการนิเทศการศึกษาได้แก่การควบคุมดูแลการนิเทศการประเมินผลการนิเทศการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศและการรวบรวมผลการนิเทศและรายงานผล

สรุปว่างานด้านการนิเทศการศึกษาหมายถึงวิธีการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการจัดทำขั้นตอนและวิธีการนิเทศการดำเนินการนิเทศโดยใช้กิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสม

⁶⁵ กมล ภูประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : เสริมสินพีรพรสชิสเต็ม, 2547), หน้า 13-14.

การอบรมปฏิบัติการเพื่อให้ผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้ การตรวจเยี่ยมสังเกตการณ์เรียนการสอนในชั้นเรียนการให้คำปรึกษาและคำแนะนำเพื่อให้การช่วยเหลือ การประเมินผลการนิเทศเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสรุปผลและรายงานผลการนิเทศ

2.3.2.3 งานด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นไปตามจุดหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้คือผู้เรียนได้รับความรู้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่ตั้งไว้ในหลักสูตรมีนักรับราชการเสนอกิจกรรมหรืองานสำคัญที่เป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24 ได้กำหนดไว้ว่าในการจัดการเรียนการสอนหรือการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ
6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ⁶⁶

⁶⁶กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2547), หน้า 36.

จูไรรัตน์ เอิบกมล ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนมีแนวทางดำเนินการดังนี้คือจัดทำตารางสอนจัดทำแผนการสอนจัดครูเข้าสอนจัดชั้นเรียนสอนซ่อมเสริมจัดสิ่งอำนวยความสะดวกจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร⁶⁷

นวลจันทร์ หงส์อินทร์ ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนมีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือกำหนดแผนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ครูเขียนแผนการสอนจัดครูเข้าสอนติดตามการจัดการเรียนการสอนของครูส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอน⁶⁸

จุฑารัตน์ อินทะแสน ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนมีการดำเนินการดังนี้

1. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูเพื่อใช้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
2. จัดครูเข้าจัดการเรียนการสอนตามประสบการณ์ความรู้ความถนัดความต้องการความใจและความเชี่ยวชาญของครูแต่ละคน
3. บันทึกการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้จัดการเรียนการสอนมีระบบเดือนความจำของครูและบันทึกเพิ่มเติมหลักการเรียนการสอน
4. สอนซ่อมเสริมโดยสอนซ่อมเสริมทั้งก่อนเรียนเพื่อปรับพื้นฐานความรู้ระหว่างเรียนเพื่อให้ทันและเข้าใจหลังวัดผลประเมินผลเพื่อสอบแก้ตัวและสอนเสริมผู้เรียนที่ฉลาดและเรียนเร็ว⁶⁹

⁶⁷จูไรรัตน์ เอิบกมล, “การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), 2544, หน้า 25.

⁶⁸นวลจันทร์ หงส์อินทร์, “การศึกษาสภาพปฏิบัติจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา), 2544, หน้า 44.

⁶⁹จุฑารัตน์ อินทะแสน, “การศึกษากาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 5”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2545, หน้า 31-33.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนหรือการเรียนรู้สถานศึกษา ต้องดำเนินการสรุปได้ดังนี้

1. จัดทำแผนการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม
 2. จัดกระบวนการเรียนการสอนแบบปฏิบัติจริงให้เหมาะสมกับเวลาสาระการเรียนรู้และผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและให้ผู้ปกครองชุมชน ได้มีส่วนร่วม
 3. ใช้การแนะแนวการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียน
 4. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีความหลากหลาย⁷⁰
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้

1. การจัดประมวลการสอน (Syllabus) เป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องนำหลักสูตรที่กำหนดรายวิชาไว้แล้วมาจัดทำประมวลการสอนให้เหมาะสมเพื่อช่วยให้การสอนมีขั้นตอนการปฏิบัติผู้สอน ไม่ลืมนและไม่สอนซ้ำมีแผนกิจกรรมและอุปกรณ์ที่จำเป็นและมีการจัดประสบการณ์ครบถ้วน
2. การจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรเพื่อประโยชน์ของผู้เรียนจะได้เลือกรู้ตามความถนัดความสนใจและความสามารถ
3. การจัดตารางสอนเป็นการกำหนดวิชาและเวลาเรียน โดยละเอียดโดยมีหลักในการจัดตารางสอนที่สรุปได้ดังนี้ 1) จัดให้ครบตามโครงสร้างของหลักสูตร 2) จัดตามธรรมชาติของแต่ละรายวิชาเพื่อเอื้อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) จัดเวลาให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง 4) จัดวิชาที่เป็นหลักทฤษฎีและคำนวณในภาคเช้า 5) พิจารณาครูอาจารย์ผู้สอนเรื่องความสะดวกที่จะสอนเวลาว่างเพื่อประโยชน์ด้านการประชุมหารือ
4. การจัดชั้นเรียนโดยการจัดชั้นเรียนตามความรู้ความสามารถของนักเรียนจัดตามรายชื่อจัดตามความสามารถพิเศษหรือจัดแบบผสมผสานในระดับสูงขึ้นเช่นอาชีวศึกษาหรืออุดมศึกษาจัดตามการลงทะเบียนเรียนในแต่ละรายวิชา
5. การจัดครูอาจารย์เข้าสอนคือการจัดครูอาจารย์ให้ทำหน้าที่สอนหรือจัดการเรียนรู้เป็นหลักโดยคำนึงถึงความพร้อมของครูในสถานศึกษาคุณสมบัติและภาระงานด้านอื่นของครูประกอบด้วยเพื่อให้ครูปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ทั้งงานหลักคือการสอนและงานที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติม

⁷⁰สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545), หน้า 14.

6. การสอนซ่อมเสริมคือการสอนเพิ่มเติมจากการสอนปกติเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขการเรียนของนักเรียนสามารถทำได้ 4 ลักษณะคือ 1) สอนซ่อมเสริมก่อนการเรียนการสอนเพื่อปรับพื้นฐานความรู้ก่อนเข้าหลักสูตร 2) สอนซ่อมเสริมขณะที่สอนเพื่อแก้ไขให้นักเรียนเข้าใจบทตอนที่สงสัยและตามทันเนื้อหาทั้งหมด 3) สอนซ่อมเสริมรายวิชาเพื่อสอบแก้ตัวให้ผ่านเกณฑ์และ 4) สอนซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนที่ฉลาดหรือเรียนเร็วเพื่อไม่ให้เบื่อนายการเรียน

7. การเลือกตำราเรียน โดยทั่วไปจะใช้ตำราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้และสถานศึกษาแต่ละแห่งเห็นว่าสมควรกับผู้เรียนก็กำหนดให้ครูอาจารย์ใช้สอนในส่วนของครูอาจารย์เองต้องค้นคว้าตำราหนังสือเพิ่มเติมและส่งเสริมให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มจากห้องสมุด

8. คู่มือครูในงานวิชาการสถานศึกษาต้องพัฒนาให้ครูมีคู่มือการปฏิบัติงานด้านวิชาการในสถานศึกษาความรู้ที่ครูต้องรู้และคำแนะนำในการจัดการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ

9. การจัดทำคู่มือนักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นเอกสารคู่มือที่สถานศึกษาทำแจกนักเรียนนักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ได้ศึกษาและทำความเข้าใจหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติตนในสถานศึกษา

10. การจัดห้องศูนย์ควบคุมการเรียนการสอนทางวิชาการเป็นห้องศูนย์กลางเกี่ยวกับข่าวสารและสารสนเทศทางด้านวิชาการของสถานศึกษาที่จะอำนวยความสะดวกด้านการเรียนการสอนของสถานศึกษาเป็นสำคัญและการจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดตั้งอำนวยความสะดวกและส่งเสริมการจัดหลักสูตรและ โปรแกรมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพได้แก่งานต่อไปนี้

10.1 จัดสื่อการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการศึกษานักเรียนนักศึกษาโดยเน้นเครื่องมือและกิจกรรมให้ครูได้เลือกใช้ในการสอน

10.2 จัดห้องสมุดรวบรวมหนังสือเอกสารสิ่งพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ที่เป็นแหล่งวิชาการให้นักเรียนนักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

10.3 นิเทศการสอนช่วยเหลือแนะแนวครูเพื่อการปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอน⁷¹

⁷¹ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์, การบริหารงานวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2546), หน้า 151-161.

กมล ภูประเสริฐ ได้กล่าวว่าการบริหารการเรียนการสอนต้องจัดให้มีการดำเนินการสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมรูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการเรียนการสอนเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุดหรือเน้นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนในสภาพของชีวิตจริงและช่วยพัฒนาความสามารถด้านต่างๆของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงเช่นทักษะกระบวนการหรือเทคนิคการเรียนแบบร่วมมือ
2. การร่วมกันวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น
3. การกำหนดความต้องการในเรื่องสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้รายวิชานั้นๆรวมถึงห้องปฏิบัติการต่างๆและห้องสมุด
4. การจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคนโดยคำนึงถึงว่าจะต้องเตรียมการอะไรและจะดำเนินการอย่างไร
5. การเตรียมการในเรื่องการเรียนการสอนจะต้องมีการจัดหาจัดทำจัดห้องต่างๆให้พร้อมใช้รวมถึงการจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนนอกห้องเรียน
6. การติดตามกำกับและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้อย่างรวมทั้งแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการเยี่ยมชมสถานที่ที่มีการจัดกิจกรรมการประชุมปรึกษาหารือเป็นระยะเพื่อให้มีการรายงานผลและร่วมกันสรุปปัญหาที่เกิดขึ้น
7. การแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียนการสอนรวมถึงการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน
8. การร่วมกันแก้ปัญหาการเรียนการสอนโดยการประชุมปรึกษาหารือการนิเทศภายในการปรับแก้การบริหารทั่วไปการให้บุคลากรไปปรึกษาหารือผู้ทรงคุณวุฒิไปดูงานในสถานศึกษาอื่น การเชิญวิทยากรภายนอก
9. การรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้ปกครองทราบและรายงานผลของสถานศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณะได้ทราบ
10. การจัดระบบเก็บสิ่งที่รวบรวมและที่จัดทำขึ้นเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกในการศึกษาและการใช้ประโยชน์
11. การประเมินจุดเด่น-จุดด้อยหรือข้อจำกัดของหลักสูตรการเรียนการสอน
12. การสร้างความภาคภูมิใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้มีกำลังใจและเกิดความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงาน

13. การกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนางานในหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ⁷²

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางการปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริง การส่งเสริมให้รักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องการผสมผสานความรู้ต่างๆ ให้สมดุลกันปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรมทั้งนี้โดยจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

3. จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่างๆ โดยเน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตรเช่นนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันหรือแบบอื่นๆตามความเหมาะสม

4. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม⁷³

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ หมายถึงการวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้การรวบรวมรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเลือกตำราเรียนการจัดการประมวลการสอนจากหลักสูตรการจัดคู่มือครูและคู่มือนักเรียนและการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อประกอบการเรียนรู้และห้องควบคุมการเรียนรู้เตรียมบุคลากรและเพื่อจัดการเรียนรู้ การจัดเนื้อหาสาระและ กิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกสถานที่ทุกเวลาการจัดให้เรียนจากประสบการณ์จริงและบูรณาการความรู้การฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ใช้ความรู้การสอนซ่อมเสริมและการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้อและการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ได้แก่การติดตามนิเทศการจัดการ

⁷²กมล ภู่งประเสริฐ, การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร : เสริมสินพีรพรสขิสเท็ม, 2547), หน้า 53-56.

⁷³กระทรวงศึกษาธิการ, คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2547), หน้า 34-35.

เรียนรู้ของครูการบันทึกผลการเรียนรู้การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องการจัดการเรียนรู้และการรายงานผลการจัดการเรียนรู้

2.3.2.4 งานด้านวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

กิจกรรมทางการศึกษาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานศึกษาคือกิจกรรมการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นการตรวจสอบเทียบเกณฑ์และพิจารณาตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษามีนักวิชาการเสนอแนวทางการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

จุฑารัตน์ อินทะแสน ได้กล่าวว่าการวัดผลและประเมินผลทำได้ด้วยวิธีการดังนี้คือสังเกตการแสดงออกของผู้เรียนเพิ่มขึ้นผลงานหรือรายงานการสัมภาษณ์บันทึกของผู้เรียนการประชุมปรึกษาหารือระหว่างผู้เรียนและครูความสามารถในการปฏิบัติจริงการประเมินด้วยตนเองหรือกลุ่มเพื่อน⁷⁴

รุจิร ภูสาระและจันทร์มาส สวงนาม ได้กล่าวว่าการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนอาจทำได้ด้วยวิธีต่อไปนี้

1. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment) เป็นการประเมินผลจากงานหรือผลงานที่เป็นจริงการปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันซึ่งครอบคลุมถึงวิธีการดังต่อไปนี้การนำเสนอด้วยปากเปล่า (Oral presentation) การโต้วาที (Debates) การแสดงนิทรรศการ(Exhibitions) การรวบรวมผลงานเขียนของนักเรียน (Collections of students written products) แถบบันทึกภาพผลการปฏิบัติงาน (Videotapes of performances) การสร้างและงานประดิษฐ์ โครงหุ่น (Construction and models) การแก้ปัญหา (Solutions of problems) พฤติกรรมของผู้เรียน (Students' behavior) การปฏิบัติงานกลุ่ม (Cooperative group work)

2. การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio assessment) เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนการสอนโดยผู้เรียนได้มีส่วนร่วมการประเมินอย่างเต็มที่ 2 ขั้นตอนคือผู้เรียนแต่ละคนรวบรวมผลงานและบันทึกผลการประเมินไว้ในแฟ้มรวบรวมผลงาน (Working folder) และนักเรียนแต่ละคนจัดและคัดเลือกผลงานจากแฟ้มรวบรวมผลงานเพื่อจัดทำแฟ้มสะสมงานต่อไป

⁷⁴จุฑารัตน์ อินทะแสน, “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเขตการศึกษา 5”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย :จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2545, หน้า 31-33.

3. การประเมินโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardize test) เป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรูปแบบของข้อทดสอบแบบปรนัยซึ่งผู้เรียนทุกคนได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือหรือแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน⁷⁵

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ ได้กล่าวว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนมีหลักการดำเนินงานดังนี้

1. จัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล
2. บุคลากรทุกคนทั้งครูผู้สอนนักเรียนผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลเป็นมาตรฐานเดียวกันตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ
3. วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องควบคู่การเรียนการสอน โดยการวัดและประเมินความประพฤติพฤติกรรมกรเรียนการร่วมกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน
4. นำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้อีกตามศักยภาพ⁷⁶

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดว่าการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนสถานศึกษาต้องดำเนินการดังนี้

1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล
2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา
3. ดำเนินการวัดผลและประเมินผลทุกช่วงชั้น
4. พัฒนาเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล
5. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและประเมินผลเพื่อการอ้างอิงการตรวจสอบและพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป⁷⁷

⁷⁵รุจิร ภู่อสารและจันทร์ธานี สงวนนาม, การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตพอยท์, 2545), หน้า 64-67.

⁷⁶สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, การวัดและประเมินผลการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2545), หน้า 9-10.

⁷⁷เรื่องเดียวกัน, หน้า 14-15.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ได้กล่าวว่าคุณสมบัติผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลที่ต้องดำเนินการสรุปได้ดังนี้

1. กำหนดนโยบายทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลในเรื่องประเภทข้อสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบจำนวนครั้งที่สอบและการเก็บคะแนนมาตรฐานการสอบวัดผลและเตรียมแบบฟอร์มรายงานผลการสอบ
2. จัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการสอบ
3. ส่งเสริมครูอาจารย์ให้มีความรู้ทางด้านการวัดผลและประเมินผล โดยการจัดฝึกอบรมการประชุมปฏิบัติการ
4. จัดตารางสอบห้องสอบและระเบียบในการสอบและการคุมสอบ
5. ประเมินผลการสอนเพื่อหาทางแก้ไขหรือเสนอเป็นแนวทางปรับใช้ต่อไปส่วนหัวหน้างานวัดผลและประเมินผลมีหน้าที่เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลที่ต้องดำเนินการสรุปได้ดังนี้
 1. จัดหาแบบพิมพ์การวัดผลและประเมินผลการเรียน
 2. จัดทำเอกสารข่าวสารเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียนเผยแพร่
 3. ศึกษาระเบียบความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าทางวิชาการวัดผลและประเมินผลการเรียน
 4. ดูแลครูอาจารย์ให้ปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลให้ถูกต้อง
 5. พิจารณาตัดสินปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน
 6. ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ที่ผ่านการอบรมศึกษาทางการวัดผลและประเมินผลการเรียน ได้มีบทบาทพัฒนางานการวัดผลและประเมินผล
 7. ตรวจสอบการให้ระดับคะแนนของครูอาจารย์ก่อนส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษา
 8. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อสอบและจัดทำข้อสอบมาตรฐาน
 9. เก็บรักษาเอกสารและหลักฐานการประเมินผลการเรียน
 10. ทำลายเอกสารการวัดผลและประเมินผลที่หมดความจำเป็น
 11. ดูแลบำรุงและรับผิดชอบทรัพย์สินของสถานศึกษา
 12. เสนอ โครงการและรายงานตามลำดับชั้น⁷⁸

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 167-169.

กมล ภูประเสริฐ ได้เสนอว่าการบริหารการประเมินผลการเรียนได้แก่การจัดให้มีการดำเนินงานที่สรุปได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นการเตรียมการประเมินผลการเรียนเพื่อกำหนดวิธีการเครื่องมือและแนวปฏิบัติในการประเมิน

2. การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลและเครื่องมือที่จะใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้และการเตรียมการในการสร้างเครื่องมือและกำหนดวิธีการที่เป็นระบบ โดยเป็นการกำหนดให้ประเมินผลตามสภาพจริงการประเมินตามสภาพจริงต้องใช้วิธีการที่หลากหลายทั้งการสังเกตพฤติกรรมพิจารณาผลงานที่สะสมไว้การฟังการนำเสนอของผู้เรียน

3. การควบคุมดูแลติดตามและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้รวมทั้งการดูแลให้มีการบันทึกผลการเรียนการสอนการบันทึกการสังเกตและการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ

4. การจัดทำหลักฐานการศึกษาและหลักฐานการประเมินผลตามที่กระทรวง/กรม/หน่วยงานต้นสังกัดได้กำหนดไว้

5. การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอซึ่งเป็นการพัฒนาผู้เรียนและกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงตนเอง

6. การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้ทั้งการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อผู้ปกครองและรายงานผลต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัดได้ทราบ⁷⁹

กระทรวงศึกษาธิการ ได้เสนอแนวทางการประเมินผลไว้ดังนี้

1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

2. ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสาระการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

4. พัฒนาเครื่องมือและประเมินผลให้ได้มาตรฐานงานสำคัญในการวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ข้างต้นสรุปได้ว่าการวัดผลและประเมินผลจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย การกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลได้แก่การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การกำหนดระเบียบการวัดผลและประเมินผลกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติกรรมการเตรียมการ

⁷⁹เรื่องเดียวกัน, หน้า 35.

วัดผลและประเมินผล ได้แก่ การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นการพัฒนาเครื่องมือการวัดผล และประเมินผล ให้ได้มาตรฐานการประชุมปรึกษาหารือระหว่างครูกับผู้เรียนการส่งเสริมให้ครู ผู้เรียนผู้ปกครองมีส่วนร่วมวัดผลและประเมินผลการส่งเสริมให้บุคลากรที่ผ่านการอบรมการวัดผล และประเมินผล ได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่การปฏิบัติการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การประเมินตาม สภาพจริง โดยการดูจากบันทึกของผู้เรียนความสามารถในการปฏิบัติจริงการสังเกตการแสดงออก หรือพฤติกรรมของผู้เรียนการนำเสนอปากเปล่าการ ใ้ว่าที่การแสดงนิทรรศการการแก้ปัญหาการ ปฏิบัติงานกลุ่มการสัมภาษณ์การประเมิน โดยผู้เรียนประเมินตนเองหรือ โดยกลุ่มเพื่อนการตรวจ เฝ้าผลคะแนนผลงานการดูรายงานผลการเรียนของผู้เรียนการใช้แบบทดสอบมาตรฐานและการติดตาม ผลการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ การนำผลที่ได้มาพัฒนาคุณภาพผู้เรียนการจัดทำเอกสารหลักฐาน การศึกษาหรือหลักฐานการประเมินผลการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่ออ้างอิงตรวจสอบและพัฒนา

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การวัดผลและประเมินผลและประเมินผลการศึกษา หมายถึง เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเครื่องมือและอุปกรณ์ มาสนับสนุนการดำเนินงานการประชุมปรึกษาหารือผู้บริหารครูและผู้เรียนเพื่อให้มีส่วนร่วมวัดผล และประเมินผลการส่งเสริมให้บุคลากรที่ผ่านการอบรมการวัดผลและประเมินผล ได้ปฏิบัติงาน อย่างเต็มที่การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงจากพฤติกรรมเรียนของผู้เรียนการสรุปผล การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนการจัดทำระบบสารสนเทศการวัดผลและประเมินผล การเรียนการสอนเพื่อตรวจสอบและพัฒนา

2.3.2.5 งานด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

กิจกรรมทางการศึกษาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ต้องปฏิบัติควบคู่กับกิจกรรมการเรียนรู้ใน สถานศึกษาคือกิจกรรมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อช่วยเหลือให้ นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้โดยเป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งเสริมความรู้ไปยัง ผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งมีนักวิชาการเสนอกิจกรรมและแนวทางปฏิบัติดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิตพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการศึกษา
2. จัดทำจัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอและ หลากหลาย⁷⁹

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ ได้กล่าวถึงหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษามีดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
2. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดหาสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิตสื่อจัดหาพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่นบุคคล ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
5. ประเมินผลและพัฒนาการใช้สื่อเพื่อการศึกษา

จากที่ได้กล่าวมาแสดงให้เห็นว่างานด้านพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสถานศึกษาซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานด้านพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาคงดำเนินการดังนี้

1. จัดทำและจัดหาวัสดุประกอบหลักสูตรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นเครื่องมือที่ทำให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนกำกับให้ครูรู้จักใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับแผนการสอนและคู่มือครูเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมายตามที่หลักสูตรกำหนด
3. จัดให้มีห้องสื่อการสอนและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจัดเก็บให้เป็นระบบตามกลุ่มประสบการณ์ต่างๆจัดทำทะเบียนสื่อและสถิติใช้สื่อบริการสื่อการสอน
4. พัฒนาสื่อการเรียนรู้อัจฉริยะและใช้สื่อได้เหมาะสม
5. จัดหาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการเรียนการสอนพัฒนางานวิชาการ
6. จัดอบรมสาริตการใช้และการเก็บรักษาสื่อ
7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี
8. วิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานการใช้สื่อการเรียนรู้⁸⁰

⁸⁰ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, การบริหารงานวิชาการ, พิมพ์ครั้งที่ 3, (ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, 2547), หน้า 6.

ทิสนา แชมมณี ได้กล่าวถึง การพัฒนานวัตกรรมด้านการเรียนการสอน ว่ามีกระบวนการหลักๆ ดังนี้

1. การระบุปัญหา ความคิดในการพัฒนานวัตกรรมส่วนใหญ่จะเริ่มต้นที่การมองเห็นปัญหาในเรื่องนั้น และมีความต้องการจะแก้ไขปัญหานั้นเพื่อให้เกิดสภาพการณ์ที่ดีขึ้น

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย เมื่อระบุปัญหาได้ชัดเจนแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนานวัตกรรมว่า นวัตกรรมที่จะพัฒนานั้นควรมีคุณสมบัติหรือประสิทธิภาพอย่างไรและเพียงใด

3. การศึกษาข้อจำกัดต่างๆ ก่อนที่จะมีการประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรมต่างๆ ขึ้นมาผู้พัฒนาจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของปัญหาและข้อจำกัดต่างๆ ในบริบทที่จะใช้นวัตกรรมนั้น เพื่อประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรมให้สามารถใช้ได้จริง โดยสะดวกในบริบทนั้น

4. การประดิษฐ์คิดค้นนวัตกรรม ได้แก่ การแสวงหาทางเลือกในการแก้ปัญหา ซึ่งต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ข้อมูล และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ประดิษฐ์คิดค้น นวัตกรรมที่สร้างคิดอาจเป็นการนำของเก่ามาดัดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. การทดลองใช้ เมื่อคิดค้นหรือประดิษฐ์นวัตกรรมได้แล้ว ขั้นตอนที่สำคัญและจำเป็นมากก็คือ การทดลองใช้นวัตกรรมนั้น ซึ่งประกอบด้วย การทดลองใช้การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไข การทดลองใช้เป็นการศึกษาเพื่อดูว่านวัตกรรมนั้นสามารถนำไปใช้ได้จริง

6. การเผยแพร่ เมื่อแน่ใจแล้วว่านวัตกรรมที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพตามที่ต้องการ นวัตกรรมนั้นก็พร้อมที่จะได้รับการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย

7. การยอมรับหรือต่อต้านนวัตกรรมนั้น เมื่อนวัตกรรมได้รับการเผยแพร่ผ่านไปในช่วงเวลาพอสมควร นวัตกรรมนั้นจะได้รับการพิสูจน์อย่างแท้จริงว่า ได้รับการยอมรับในระดับใด บางนวัตกรรมอาจได้รับการยอมรับถึงขั้นนำไปใช้อย่างแพร่หลายในระบบงานปกติ ซึ่งต่อไปจะเปลี่ยนสภาพจากนวัตกรรมเป็นวิธีการปฏิบัติทั่วไป ซึ่งนับได้ว่าเป็นความสำเร็จอย่างสมบูรณ์แบบของนวัตกรรม⁸¹

⁸¹ทิสนา แชมมณี, ศาสตราจารย์, พิมพ์ครั้งที่ 13, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553), หน้า 421-423.

กิดานันท์ มลิทอง ได้กล่าวถึง รูปแบบการศึกษาในปัจจุบันจะต้องมีการพัฒนาสื่อการสอน โดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น

1. การใช้กล้องโทรทัศน์ถ่ายทอดการสอนจากผู้สอนคนเดียว ไปยังผู้เรียนจำนวนมากที่นั่งอยู่ในห้องเรียนต่างๆ
2. การใช้เครื่องวิซวลไลเซอร์และเครื่องแอลซีดีถ่ายทอดเนื้อหาและภาพจากวัสดุขนาดเล็ก ให้ฉายขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อให้ชมได้อย่างชัดเจนทั่วถึง
3. การใช้เครื่องแอลซีดีถ่ายทอดข้อมูลจากคอมพิวเตอร์ขึ้นบนจอภาพ
4. การใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนและฝึกอบรมในรูปแบบเว็บเพื่อการศึกษา
5. การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนและฝึกอบรมรวมถึงการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆทั่วโลก
6. การใช้ดาวเทียมถ่ายทอดการสอนจากสถาบันการศึกษาหนึ่งไปยังสถาบันต่างๆ ที่อยู่ห่างไกล
7. การวางระบบแลน เพื่อสร้างเครือข่ายภายในสถาบันการศึกษาในการติดต่อและใช้ทรัพยากรร่วมกัน
8. การพัฒนาระบบเครือข่ายและซอฟต์แวร์เพื่อการศึกษาทางไกลในรูปแบบการสื่อสาร 2 ทางในลักษณะการประชุมทางไกล และห้องเรียนเสมือนการใช้สื่อจากตัวอย่างที่กล่าวมาแล้วทำให้ขอบเขตและรูปแบบการสอนและฝึกอบรมในปัจจุบันมิได้มีแต่เฉพาะในห้องเรียนระดับในเมืองเท่านั้น แต่มีการขยายออกไปในวงกว้างในระดับประเทศและระดับโลก⁸²

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนรู้มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครือข่าย การเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในห้องถื่น การเลือกใช้สื่อควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมีคุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาใช้ประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินการดังนี้

⁸²กิดานันท์ มลิทอง, สื่อการสอนและฝึกอบรมจากสื่อพื้นฐานถึงสื่อดิจิทัล, พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544), หน้า 2 – 3.

1. จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก

2. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน เสริมความรู้ให้ผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้

3. เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

4. ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

5. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อและการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอในการจัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อการเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหา มีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ⁸³

สรุป งานด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึงวิธีการบริหารสถานศึกษา งานที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือให้นักเรียนเกิดความสนใจและเกิดการเรียนรู้โดยเป็นสื่อกลางให้ผู้สอนสามารถส่งเสริมความรู้ไปยังผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งรวมถึงคน วัสดุ เครื่องมือ เทคนิควิธีการและสถานที่

⁸³ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551), หน้า 27.

2.3 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้โรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งมีสภาพพื้นที่ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 123 หมู่ที่ 2 ตำบลคอกไม้ อำเภอสว่างภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด มีเขตพื้นที่ในการรับผิดชอบจัดการศึกษาใน 8 อำเภอของจังหวัดร้อยเอ็ด คือ อำเภอสว่างภูมิ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอเมืองสรวง อำเภออาจสามารถ อำเภอพนมไพร อำเภอหนองฮี และอำเภอโพนทราย มีจำนวนครูปฏิบัติหน้าที่การสอนในสถานศึกษาในสังกัด จำนวนนักเรียน จำนวนโรงเรียน แยกเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

การดำเนินการเพื่อจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้กำหนดแนวทางในการบริหารและการจัดการศึกษา โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ ในการบริหารจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ไว้ดังนี้

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นหน่วยงานหลักที่มีระบบบริหารจัดการศึกษาที่ทันสมัย ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและมีศักยภาพการแข่งขันในระดับสากล

พันธกิจ

จัดการศึกษาให้ประชากรในวัยเรียน ได้เรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษามีศักยภาพการแข่งขันในระดับสากลด้วยระบบบริหารจัดการที่ทันสมัยตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ประชากรในวัยเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างทั่วถึงและเสมอภาค
2. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีระบบบริหารจัดการที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาลด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะตามสมรรถนะสามารถปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ
5. ผู้เรียนทุกระดับมีศักยภาพในการแข่งขันในระดับสากล
6. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในการสื่อสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

กลยุทธ์สหป.ร้อยเอ็ด เขต 2

กลยุทธ์ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพิ่มขีดความสามารถการใช้ภาษาไทยและส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

กลยุทธ์ 2 ปลุกฝังคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา สร้างความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ 3 สร้างโอกาสทางการศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ 5 พัฒนาประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล และเน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

กลยุทธ์ 6 เตรียมสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

แนวทางการพัฒนาการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา 2554 โดย นายสกล ตามบุศย์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ให้นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาตาม ROJET 2 MODEL ดังนี้

R = Research ได้แก่ การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

O = Organization ได้แก่ การศึกษาองค์กร หรือ Organization Learning เพื่อศึกษาและพัฒนาองค์กร ให้มีความก้าวหน้า บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

I = Information ได้แก่ การใช้ข้อมูล ข่าวสาร ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

E = Evaluation ได้แก่ การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษานำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

T = Technology ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2 = Quality and Moral ได้แก่ คุณภาพ และคุณธรรม

คุณภาพ มี 3 ด้าน คือ วิชาการ วิชาชีพ และวิชาปกครองชีพ

วิชาการ ได้แก่

1.การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นร้อยละ 5 รักษาระดับคุณภาพให้เป็นที่ 1 ของประเทศ หรือรักษาระดับเดิมไว้ให้ได้

2. การพัฒนานักเรียนให้อ่านออก เขียนได้ 100% โดยเน้นทุกระดับชั้น และกำหนดให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ทุกคนในระดับชั้น ป.3

วิชาชีพ ได้แก่

1. เสริมทักษะวิชาชีพ

2. การส่งเสริม OSOP หรือ One School One Product หนึ่งโรงเรียนหนึ่งผลิตภัณฑ์ สพป. ร้อยเอ็ด เขต 2 ที่สร้างใหม่จะต้องได้รับการพัฒนาให้มีศูนย์จำหน่ายสินค้านักเรียน OSOP ในรูปของ School Mart

วิชาประกอบชีพ ได้แก่

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะต้องปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมที่ส่งเสริม และปลูกฝัง คุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างจริงจัง

2. ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จะต้องจัดระบบให้มีความเข้มแข็ง ช่วยเหลือส่งเสริม ปลูกฝังให้นักเรียนทั้งด้านวิชาการ ให้นักเรียนมีคุณภาพ เรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ คุณธรรม มี 2 ด้านคือ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และคุณธรรม ตามนโยบายวิชาประกอบชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการทดสอบ O-NET ปีการศึกษา 2553 ชั้น ป.6 สพป.ร.อ. 2 ได้คะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 1 ของประเทศ ชั้น ม. 3 ได้คะแนนเฉลี่ยเป็นอันดับที่ 27 ของประเทศ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ให้นโยบายการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น รักษาความเป็นหนึ่งเอาไว้ สพป.ร.อ.2 มีความเป็นหนึ่งด้านปริมาณ คือ เป็น สพป.ที่ใหญ่ที่สุด และด้านคุณภาพคือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นที่หนึ่งของประเทศ ดังนั้นครู และผู้บริหารจะต้องใช้ความพยายาม ร่วมแรงร่วมใจกันมากยิ่งขึ้น เพราะการรักษาแชมป์นั้นยากกว่าการได้เป็นแชมป์ การนับถอยหลังวันสอบโอเน็ต เหลืออีก 48 วันจะสอบโอเน็ต (นับถึงวันที่ 9 มกราคม 2555) ขอให้โรงเรียนดำเนินการอย่างมีแผน ปฏิบัติอย่างจริงจัง เข้มงวด เพื่อรักษาระดับคุณภาพทางการศึกษาให้คงไว้

คุณธรรม

การทำงาน ปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมกับวิทยฐานะ และเงินเดือนที่จ่ายแต่ละเดือน ผู้อำนวยการโรงเรียนได้เปรียบเทียบยอดเงินเดือน เงินวิทยฐานะ ให้ครูทราบและตระหนักในการพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมกับวิทยฐานะและเงินเดือนของตนเอง และได้ยกตัวอย่างเปรียบเทียบการทำงานของโรงเรียนเอกชน กับ โรงเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 การย้ายนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนมีมากขึ้น จึงขอให้ครูทบทวนบทบาทของตนเองให้มีคุณภาพ น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับคำว่า “เด็กมีความรู้ ครูมีความก้าวหน้า ชาวประชาชื่นชม” สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนกลับมาเรียนในโรงเรียนให้มากขึ้น

กลยุทธ์ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพิ่มขีดความสามารถใช้ภาษาไทย และส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

มาตรการ

1. ยกกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบขั้นพื้นฐานระดับชาติ (O-Net) และ (N-T)
2. พัฒนานักเรียนให้อ่านออกเขียนได้ 100 % ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-มัธยมศึกษาปีที่ 3
3. พัฒนาหลักสูตร
4. พัฒนาทักษะวิชาชีพนักเรียน
5. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง
6. จัดให้มีระบบคลังข้อสอบและประเมินผลการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา
7. พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน
8. พัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ระดับปฐมวัย
9. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีศักยภาพในการเรียนการสอน ประคองชีพได้ตามช่วงวัย
10. พัฒนาและส่งเสริมสนับสนุน โรงเรียนขนาดเล็กจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์ 2 ปลุกฝังคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา สร้างความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรการ

1. ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาให้มีคุณภาพ
2. ส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา
3. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนทุกคน
4. ส่งเสริมกิจกรรมสถานนักเรียนไทยหัวใจสามานฉันท์ ยึดมั่นธรรมมาภิบาล
5. ส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกิจกรรมปลุกฝังคุณลักษณะของความเป็นไทย
6. ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

กลยุทธ์ 3 สร้างโอกาสทางการศึกษา ให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้เรียนรู้อย่างเท่าเทียมและทั่วถึงอย่างมีคุณภาพ

มาตรการ

1. เร่งรัดให้สถานศึกษารับเด็กเข้าเรียนการศึกษาภาคบังคับทุกคน
2. พัฒนาระบบติดตามนักเรียนแบบมีส่วนร่วม

- 3.พัฒนาความเข้มแข็งระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
 - 4.พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนร่วม
 5. จัดหาทุนการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนยากจน
 - 6.พัฒนาโรงเรียนดีประจำอำเภอและ โรงเรียนดีประจำตำบลให้เป็นแบบอย่างโรงเรียนอื่น
- กลยุทธ์ 4 พัฒนาคูครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ**

มาตรการ

- 1.พัฒนาคูครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบครบทุกคน
2. พัฒนาคูครูประจำการที่สอน ไม่ตรงวุฒิ/วิชาเอก
3. พัฒนาคูครูทางการศึกษาและลูกจ้างผู้ให้บริการที่เป็นเลิศ
4. พัฒนาคูครูเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพประสิทธิผลในการบริหารงบประมาณ

สถานศึกษา

- 5.พัฒนาเจ้าหน้าที่การเงิน บัญชี พัสดุ โรงเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

กลยุทธ์ 5 พัฒนาประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและ

เน้นการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน

มาตรการ

1. จัดให้มีแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับ นโยบายและตอบสนองความต้องการของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัด และเขตพื้นที่การศึกษาและนำไปสู่การปฏิบัติที่มีคุณภาพ

2. ส่งเสริมระบบ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และนิเทศให้มีประสิทธิภาพ

3. ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือสถานศึกษาในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในให้

เข้มแข็ง

4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน

5. พัฒนาศักยภาพการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรคณะบุคคล

6. กระจายอำนาจสู่สถานศึกษาและศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ 6 เตรียมสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน

มาตรการ

1. พัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนัก ความจำเป็นและความสำคัญต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558

2. พัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมต่อการเป็นประชากรของอาเซียน โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสาร ทักษะชีวิต ทักษะการใช้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่อาเซียน

จะเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มุ่งเน้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพ อันประกอบด้วยวิชาการ วิชาชีพ และวิชาประคองชีพ และมีคุณธรรม ซึ่งหน่วยปฏิบัติงานให้บังเกิดผล คือสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพนั้นคือ สถานศึกษาจะบริหารการศึกษาโดยการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา

แต่ที่ผ่านมาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ยังไม่เคยมีการวิจัยในด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการที่แท้จริงในสถานศึกษาเพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้เสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไข การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมกิต บุญยะโพธิ์ ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการศึกษาพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 11 ด้านและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านเมื่อแยกพิจารณาตามขนาดของโรงเรียนพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางมีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้านสถานศึกษาขนาดเล็กมีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 7 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้านและเปรียบเทียบความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั้ง 3 ขนาดพบว่าการบริหารงานวิชาการ ไม่มีความแตกต่าง³⁴

ปรียาพร หมัดดี ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 3 โดย

³⁴สมกิต บุญยะโพธิ์, “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2547, 123 หน้า.

ภาพรวมอยู่ในระดับมากการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3 โดยภาพรวมและเมื่อพิจารณาในแต่ละมาตรฐานพบว่ามาตรฐานที่ 22 และมาตรฐานที่ 14 ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸⁵

สุมาลี แก้ววิมล ได้ศึกษาความพอใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 พบว่าในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้การประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด หลักสูตรและการบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนการวัดผลและประเมินผลการศึกษาและการนิเทศภายในความแตกต่างของความพอใจของครูในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้พบว่าในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน⁸⁶

โชคชัย พักโต ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กลุ่มโรงเรียนห้วยเหนียวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ผลการศึกษาพบว่าการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 9 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้านแนวทางการบริหารงานวิชาการพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำทางวิชาการมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกมีการประสานสัมพันธ์ควรส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรดำเนินการสร้างแรงจูงใจมีการประเมินผลส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี⁸⁷

⁸⁵ปรียาพร หมักดี, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2547, หน้า 99-102.

⁸⁶สุมาลี แก้ววิมล, “ความพอใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2547, หน้า 86-87.

⁸⁷โชคชัย พักโต, “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลกลุ่มโรงเรียนห้วยเหนียวสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2”, สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2548, หน้า 113-114.

ศุภาวิตา ทองซิง ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรีมีประสิทธิภาพโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากและด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาด้านการพัฒนาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง⁸⁸

ศักดิ์ศรี ก้อนคำ ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษผลการศึกษาพบว่าบริหารครูวิชาการครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษมีความเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากผู้บริหาร ครูวิชาการครูผู้สอนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กโดยรวมและรายด้านจำแนกตามสถานภาพคือตำแหน่งระหว่างครูผู้สอนกับครูวิชาการระหว่างครูผู้สอนกับผู้บริหารและระหว่างครูวิชาการกับผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁸⁹

ศุดา บุญเดือน ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วผลการศึกษาพบว่า 1. พฤติกรรมกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกตามประเภทของ

⁸⁸ศุภาวิตา ทองซิง , “ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปราจีนบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาวิทยาลัย, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา), 2548 หน้า 63-73.

⁸⁹ศักดิ์ศรี ก้อนคำ, “สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ), 2549, หน้า 88.

สถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและเมื่อจำแนกตามประเภทของสถานศึกษาพบว่าแตกต่างกันนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 3. พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) 4. พฤติกรรมการบริหารด้านการควบคุมการปฏิบัติงานการจูงใจการตัดสินใจและการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและการฝึกอบรมเป็นตัวพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยมีค่าอำนาจพยากรณ์เท่ากับ 55.70 เปอร์เซนต์⁹⁰

อภิชาติ แก่นน้อย ได้วิจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่าภาพรวมในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 10 ด้านระดับปานกลาง 2 ด้านได้แก่การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่นักดลครอบครัวยุวทัศน์หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาและการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น⁹¹

สมคิด แนวงำปา ได้วิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปีและ 10 ปีขึ้นไปมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารวิชาการโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 1 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารวิชาการโดยรวมทั้ง 12 ด้านไม่แตกต่างกันแต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหาร

⁹⁰สุดา บุญเดือน, “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา), 2549, หน้า 114-115.

⁹¹อภิชาติ แก่นน้อย, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2”, สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2549, หน้า 120-121.

โรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 5 ด้านคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการวัดผลและเทียบโอนผลการเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาด้านการแนะแนวการศึกษาและด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารวิชาการ โดยรวมทั้ง 12 ด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์แตกต่างกันมีความคิดเห็น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 2 ด้านคือด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบ โอนผล การเรียนและด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ⁹²

เดือนใจ รักษาพงศ์ ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผลการศึกษพบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการ วิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลักคือด้านการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรมการจัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้การจัดการกระบวนการเรียนรู้และการนิเทศการสอนด้านกระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วยการระบุนความรู้การพัฒนาความรู้การสร้างความรู้การจัดการความรู้ให้เป็นระบบการ เข้าถึงความรู้การแบ่งปันความรู้และการเรียนรู้ 3 ด้านปัจจัยที่สนับสนุนให้การจัดการความรู้ประสบ ผลสำเร็จประกอบด้วยภาวะผู้นำกลยุทธ์วัฒนธรรมองค์กรเทคโนโลยีโครงสร้างและการวัดผล ประสิทธิภาพจากการนำรูปแบบจากการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาด้วย กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงบริหารคือการ บริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่มจัดการความรู้งานวิชาการ (ครู KM ทีมงานวิชาการ) ใน ทุกขั้นตอนผู้บริหารสนับสนุนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้การใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียน การสอนครูนำการจัดการความรู้ไปพัฒนากระบวนการเรียนรู้และนักเรียนเกิดทักษะการคิด วิเคราะห์สังเคราะห์และการแลกเปลี่ยนความรู้ในการทำงาน⁹³

⁹²สมคิด แนวจำปา, “สภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 1”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ), 2550, หน้า 176.

⁹³เดือนใจ รักษาพงศ์, “การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม”, วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา) 2551, หน้า141-144.

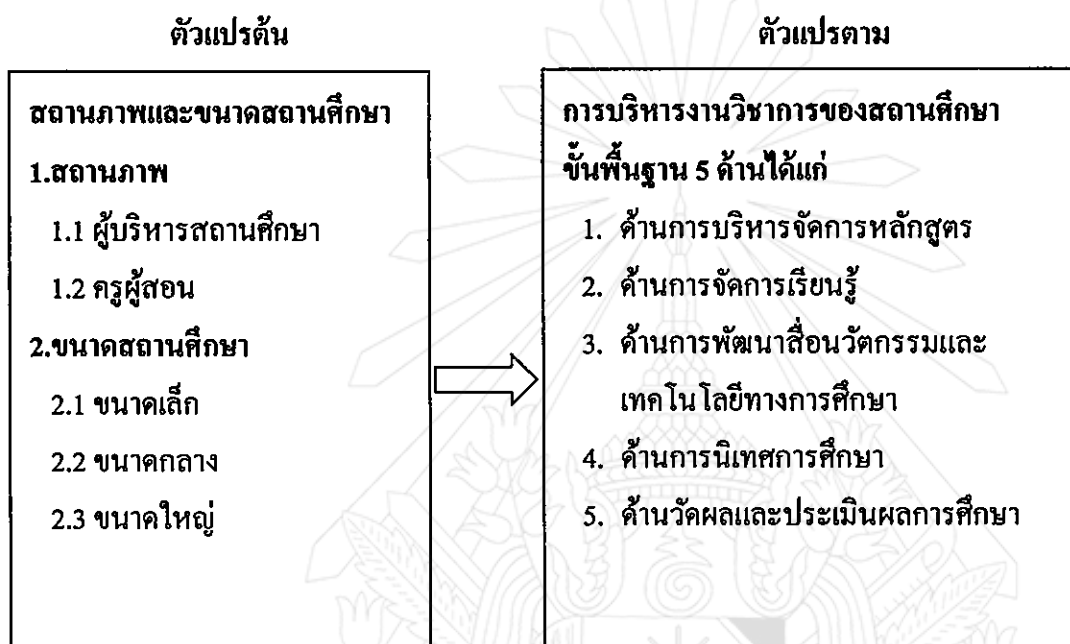
คุณตรี พิภูลแกม ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการใน
 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากคุณภาพ
 ผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 โดยภาพรวมอยู่
 ในระดับมากการบริการงานวิชาการ โดยภาพรวมและการนิเทศการศึกษาครูใหญ่โรงเรียนขนาดเล็ก
 การศึกษาครั้งนี้ได้ข้อค้นพบว่าครูใหญ่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดใหญ่มีนักเรียนมากย่อมมี
 ประสิทธิภาพและมีความเข้าใจในการบริหารงานดีกว่าครูใหญ่โรงเรียนขนาดเล็กส่งผลต่อคุณภาพ
 ผู้เรียน โดยภาพรวมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01^{๙๔}

^{๙๔}คุณตรี พิภูลแกม, “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้น
 พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,
 (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2551, หน้า 104.

2.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสรุปได้ว่าขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ดังแผนภาพที่ 2.1

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง“การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 339 โรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก 193 โรงเรียนขนาดกลาง 142 และโรงเรียนขนาดใหญ่ 4 โรงเรียนรวมประชากรทั้งหมด จำนวน 3,576 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratific Random Sampling) ได้กลุ่มของผู้บริหาร 181 คน ครูผู้สอนจำนวน 181 คน รวมกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 362 คน ซึ่งสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ (Krejcie) และมอร์แกน(Morgan)¹และยอมรับได้ ซึ่งมีวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

¹บุญชมศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ 7, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 43.

ขั้นที่ 1 กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน โดยแบ่งเป็นสถานภาพผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติการสอนสถานภาพละครึ่ง แยกเป็น สถานภาพผู้บริหาร จำนวน 181 คน และสถานภาพผู้ปฏิบัติการสอน จำนวน 181 คน

ขั้นที่ 2 คำนวณตัวอย่างจากประชากร โดยแยกเป็นขนาดโรงเรียน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบ (Questionnaire) ซึ่งสร้างตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตัวเลือก (Checklist) จำนวน 2 ข้อครอบคลุมเกี่ยวกับตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนที่ดำรงตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 60 ข้อ

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลต่อการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 นำผลการศึกษาดำข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็นสองตอน โดยพิจารณาให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายและสมมติฐานในการวิจัย

3.3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนอที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาความครบถ้วนความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่จะทำการสำรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำคือ พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์,คร รงอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน และ ดร.วิเศษ พลอาจทัน รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษขอนแก่น เขต1

3.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่ปรึกษาสารนิพนธ์แนะนำแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัยโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (ตารางภาคผนวกข) โดยในแบบสอบถามแต่ละข้อผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีความเห็นตรงกันหรือมีความสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 ใน 3 คนผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

3.3.5 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ของแบบสอบถาม โดยค่า IOC ของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แสดงให้เห็นว่าค่า IOC ของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีค่ามากกว่า 0.50 ทุกข้อคำถาม สามารถสรุปได้ว่าทุกข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมหรือมีความตรงเชิงเนื้อหา

3.3.6 นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าอิสระ เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม

3.3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น โดยวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และได้ค่าความเชื่อมั่นรายด้านคือ ด้านบริหารจัดการหลักสูตร เท่ากับ 0.98 ด้านการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.98 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เท่ากับ 0.98 ด้านการนิเทศการศึกษา เท่ากับ 0.97 และด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาเท่ากับ 0.97

3.3.8 นำไปจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากบุคลากรในสังกัด

3.4.2 ขอนหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.3 จัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถาม โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.4 ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนทางไปรษณีย์และติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งหมด 362 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ได้ใช้เทคนิคทางสถิติทางคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูลโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นรหัสแทนค่าแล้วประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแยกรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีประมวลผลตามหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ได้แก่ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัยโดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้

ระดับการบริหารงานวิชาการมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับการบริหารงานวิชาการมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับการบริหารงานวิชาการปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับการบริหารงานวิชาการน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับการบริหารงานวิชาการน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึงให้ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึงให้ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึงให้ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึงให้ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึงให้ระดับการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบปลายเปิด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยเรื่องนี้ ได้แก่

1. สถิติการบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล

2. สถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ใน 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการนิเทศศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน 5 ด้านนั้น จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและขนาดสถานศึกษา

ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 3,576 คน ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratific Random Sampling) ได้กลุ่มของผู้บริหาร 181 คน ครูผู้สอนจำนวน 181 คน รวมกลุ่มตัวอย่างได้จำนวน 362 คน แล้วนำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่าสถิติ สำหรับตอบวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตารางพร้อมคำบรรยายได้ตาราง ผู้วิจัยได้จำแนกผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ค่าความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม (t-test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบนัยสำคัญของค่าเฉลี่ยมากกว่าสองกลุ่ม (F-test)
Sig	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติ .05 (Significant level)
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลจากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 362 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 362 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามจากจำนวนทั้งหมดที่ส่งไป ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์แสดงสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นค่าความถี่ ค่าร้อยละปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	181	50.00
1.2 ครูผู้สอน	181	50.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	193	56.74
2.2 ขนาดกลาง	142	42.14
2.3 ขนาดใหญ่	4	1.12

จากตารางที่ 4.1 พบว่า บุคลากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 356 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 50.00) เท่ากับ ผู้บริหารสถานศึกษา (ร้อยละ 50) และเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กที่สุดมากที่สุด (ร้อยละ 56.74) รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดกลาง (ร้อยละ 42.14) และน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาขนาดใหญ่ (ร้อยละ 1.12)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 2) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ 3) ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของการศึกษา ดังนี้

4.3.1.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โคจรวมและรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร

ข้อที่	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	ระดับการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสาระการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน สังคม และท้องถิ่น	4.58	0.59	มากที่สุด
2	วางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา	4.52	0.71	มากที่สุด
3	ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ได้ทราบ	4.58	0.64	มากที่สุด
4	จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ	4.55	0.58	มากที่สุด
5	การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร	4.45	0.74	มาก
6	การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร	4.39	0.63	มาก
7	บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร	4.60	0.59	มากที่สุด
8	นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.57	0.62	มากที่สุด
9	การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร	4.56	0.62	มากที่สุด
10	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร	4.55	0.65	มากที่สุด
11	สรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	4.50	0.67	มาก
12	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม	4.49	0.68	มาก
รวม		4.53	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ ยกเว้นข้อการกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร, การจัดเตรียมเครื่องมือ, วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา

เพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตรและปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ($\bar{X} = 4.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.39$)

4.3.1.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพ โดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	Sig
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	4.60	0.27	4.46	0.29	1.594	.208

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3.1.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ ในด้านการบริหารจัดการหลักสูตรของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาจำแนกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	ค่าเฉลี่ยตามขนาดสถานศึกษา			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.49	0.24	2.85	0.59
				ภายในกลุ่ม	359	30.04	0.09		
	4.66	4.65	4.56	รวม	361	30.53	-		

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้และเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.3.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ ที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในด้านการจัดการเรียนรู้ ที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	ด้านการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.60	0.62	มากที่สุด
2.	มีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน	4.60	0.63	มากที่สุด
3.	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	4.59	0.62	มากที่สุด
4.	มีการจัดชั้นเรียน โดยคำนึงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.56	0.64	มากที่สุด
5.	มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	4.46	0.68	มาก
6.	มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำวิชา โดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ	4.63	0.55	มากที่สุด
7.	มีการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยเหลือเด็กอ่อนและเสริมเด็กเก่ง	4.54	0.64	มากที่สุด
8.	มีการจัดและบริการวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	4.52	0.69	มากที่สุด
9.	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาการส่งเสริมให้ครูใช้ ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ	4.59	0.57	มากที่สุด
10.	มีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน	4.52	0.69	มากที่สุด
11.	มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	4.53	0.62	มากที่สุด
12.	มีการประเมินผลและปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.56	0.64	มากที่สุด
รวม		4.55	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ ยกเว้น มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำวิชาโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.46$)

4.3.2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพ โดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ

การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			t	Sig.
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.		
ด้านการจัดการเรียนรู้	181	4.62	0.28	181	4.47	0.29	.005	.943

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาจำแนกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการเรียนรู้จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนรู้	ขนาดสถานศึกษา			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ระหว่างกลุ่ม	2	0.93	0.47	5.59*	0.004
				ภายในกลุ่ม	359	29.59	0.08		
	4.62	4.64	4.60	รวม	361	30.52	-		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก ($\bar{X}=4.60$)	ขนาดกลาง ($\bar{X}=4.64$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{X}=4.62$)
ขนาดเล็ก($\bar{X}=4.60$)	-	0.04*	0.02*
ขนาดกลาง($\bar{X}=4.64$)		-	0.02*
ขนาดใหญ่($\bar{X}=4.62$)			-

จากตารางที่ 4.8 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

4.3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.3.3.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ข้อที่	ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระดับการบริหารงาน วิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	4.56	0.62	มากที่สุด
2.	กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.63	0.61	มากที่สุด
3.	ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณในการผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	4.54	0.62	มากที่สุด
4.	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ	4.60	0.62	มากที่สุด
5.	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น	4.57	0.61	มากที่สุด

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการจัดการเรียนรู้	ระดับการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
6.	จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา	4.62	0.59	มากที่สุด
7.	วางแผนระบบงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยยึดความถูกต้อง รวดเร็วและพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานธุรการอย่างมีคุณภาพ	4.59	0.63	มากที่สุด
8.	การเผยแพร่นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย	4.53	0.65	มากที่สุด
9.	นำนวัตกรรมที่สร้าง มาดัดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.63	0.61	มากที่สุด
10.	จัดอบรม สาธิตการใช้และการเก็บรักษาสื่อ	4.55	0.64	มากที่สุด
11.	มีการพัฒนาสื่อการสอนโดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58	0.64	มากที่สุด
12.	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.57	0.64	มากที่สุด
รวม		4.58	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.63$) และนำนวัตกรรมที่สร้าง มาดัดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 4.63$) และ

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเผยแพร่นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย ($\bar{X} = 4.53$)

4.3.3.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการ วิเคราะห์ตามตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้าน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ

การบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			t	Sig.
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.		
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา	181	4.66	0.26	181	4.50	0.30	4.456	.035

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอน

4.3.3.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาจำแนกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ	ขนาดสถานศึกษา			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ระหว่างกลุ่ม					
นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.66	4.68	4.65	ภายในกลุ่ม	2	0.63	0.32	3.68	0.26
				รวม	359	30.41	0.09		
	4.66	4.68	4.65		361	31.04	-		

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.3.4.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษาที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น ในด้านการนิเทศการศึกษาที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและรายชื่อ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ
นิเทศการศึกษา

ข้อที่	ด้านนิเทศการศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ	4.48	0.71	มาก
2.	จัดฝึกอบรมครูประจำการเกี่ยวกับงานวิชาการอย่าง สม่ำเสมอและต่อเนื่อง	4.58	0.63	มากที่สุด
3.	ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาทาง วิชาการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและทันต่อ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	4.50	0.68	มากที่สุด
4.	จัดให้ครูสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกันเพื่อนำมา ปรับปรุงการสอน	4.56	0.63	มากที่สุด
5.	จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	4.47	0.67	มาก
6.	แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลายเพื่อ พัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.47	0.67	มาก
7.	จัดประชุมก่อนปิดภาคเรียนทุกภาคเรียนเพื่อประเมินผล งานสรุปและนำไปใช้	4.53	0.68	มากที่สุด
8.	จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการอย่าง สม่ำเสมอ	4.60	0.58	มากที่สุด
9.	จัดให้มีการสาธิตการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการ เรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	4.57	0.63	มากที่สุด
10.	ส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่าง ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	4.49	0.66	มาก
11.	จัดให้มีการศึกษาคูงานอย่างต่อเนื่องและนำผลการศึกษาคูงาน มาใช้พัฒนาการดำเนินงานวิชาการ	4.53	0.62	มากที่สุด
12.	จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อ เผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนาศักยภาพ ของครู	4.58	0.61	มากที่สุด
รวม		4.54	0.30	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ ยกเว้น จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ, จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ, แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอและแนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 4.47$)

4.3.4.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

การปฏิบัติการบริหาร วิชาการของสถานศึกษา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			t	Sig.
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.		
ด้านการนิเทศการศึกษา	181	4.62	0.27	181	4.46	0.30	2.62	0.10

จากที่ 4.13 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3.4.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาจำแนกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์การจัดกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอคำชะอี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ด้านการวัดผลและประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ

ด้านการนิเทศศึกษา	ขนาดสถานศึกษา			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
	ขนาด	ขนาด	ขนาด	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	4.46*	0.01*
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ภายในกลุ่ม	359	30.91	0.09		
4.29	4.67	4.59	รวม	361	31.67				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐานด้านการนิเทศศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา (\bar{X})	ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.59$)	ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.67$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.29$)
ขนาดเล็ก($\bar{X} = 4.59$)	-	0.08*	0.30*
ขนาดกลาง($\bar{X} = 4.67$)		-	0.38*
ขนาดใหญ่($\bar{X} = 4.29$)			-

จากตารางที่ 4.15 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางแต่มีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

4.3.5 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

4.3.5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผล การศึกษาที่มีผลต่อระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่มีผลต่อ ระดับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมและ รายข้อ ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ข้อที่	ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา	ระดับการบริหารงานวิชาการ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา	4.52	0.65	มากที่สุด
2.	จัดทำแบบบันทึกการวัดผลและแบบการประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	4.61	0.58	มากที่สุด
3.	จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพข้อสอบและรวบรวมจัดทำเป็นคลังข้อสอบ	4.60	0.64	มากที่สุด
4.	รวบรวมระเบียบกำหนดแนวปฏิบัติคู่มือและปฏิทินในการวัดผลและประเมินผล	4.54	0.64	มากที่สุด
5.	วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกช่วงชั้นเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกันในการวัดผลและประเมินผล	4.56	0.66	มากที่สุด
6.	วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน	4.63	0.56	มากที่สุด
7.	ให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผล การเรียนรู้ตามเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกัน	4.51	0.69	มากที่สุด
8.	จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง	4.51	0.66	มากที่สุด
9.	นำเทคโนโลยีที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	4.54	0.62	มากที่สุด
10.	จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.49	0.66	มาก
11.	ควบคุมตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน	4.51	0.63	มากที่สุด
12.	นำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	4.54	0.63	มากที่สุด
รวม		4.55	0.29	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.16 พบว่า สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ ยกเว้น จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพออยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.49$)

4.3.5.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพโดยใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ

การปฏิบัติการบริหาร วิชาการของสถานศึกษา	ผู้บริหาร			ครูผู้สอน			t	Sig.
	n	\bar{X}	S.D.	n	\bar{X}	S.D.		
ด้านการวัดผลประเมินผล การศึกษา	181	4.62	0.28	181	4.47	0.29	0.005	0.94

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.3.5.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาจำแนกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยวิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา	ขนาดสถานศึกษา			แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่	ระหว่างกลุ่ม					
				ภายในกลุ่ม	359	29.59	0.08	5.59	0.004*
	4.62	4.64	4.62	รวม	361	30.52	-		

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการเชฟเฟ้ (Scheffe') ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 ผลการทดสอบรายคู่ของบุคลากรที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา (\bar{X})	ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.62$)	ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.64$)	ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.62$)
ขนาดเล็ก ($\bar{X} = 4.62$)	-	0.02*	-
ขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.64$)		-	0.02*
ขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 4.62$)			-

จากตารางที่ 4.19 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 362 คน โรงเรียน แยกเป็น เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน และครูผู้สอน จำนวน 181 คน จากแยกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ 2 โรง สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 75 โรง และ สถานศึกษาขนาดเล็ก 101 โรง สถิติอ้างอิงใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ใช้ค่าสถิติ t-test , F-test การทดสอบความแปรปรวนชนิดทางเดียว (One – Way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้านวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ตามข้อค้นพบ (fact – findings) ได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยข้อมูลตามรายละเอียดในแต่ละส่วนต่อไปนี้

5.1.1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 362 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามตอบกลับคืนมา จำนวน 362 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกขนาดสถานศึกษากลุ่มที่มากที่สุด คือสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 101 โรง คิดเป็นร้อยละ 56.74 และรองลงมาคือ ขนาดกลาง จำนวน 75 โรง คิดเป็นร้อยละ 42.14 และขนาดเล็ก จำนวน 2 โรง คิดเป็นร้อยละ 1.12 และที่จำแนกตามสถานภาพ เป็นครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 178 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 50

5.1.2 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4.2 พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 9 ข้อ ยกเว้น ข้อ การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร, การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตรและปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ให้มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร ($\bar{X} = 4.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร ($\bar{X} = 4.39$)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.1.3 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณา

รายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ ยกเว้น มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำวิชาโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.46$)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

5.1.4 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.63$) และนำนวัตกรรมที่สร้าง มาดัดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การเผยแพร่ นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย ($\bar{X} = 4.53$)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

5.1.5 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

พบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 8 ข้อ ยกเว้น จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ, จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ, แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษาอยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.60$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอและแนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆ ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{X} = 4.47$)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลางแต่มีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

5.1.6ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด 11 ข้อ ยกเว้น จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก

มีข้อสังเกตว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.63$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ($\bar{X} = 4.49$)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารงานวิชาการน้อยกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง, สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็ก นอกนั้นไม่พบความแตกต่าง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้อภิปรายผลจากการศึกษาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.2.1ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

5.2.1.2ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีการวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็น

ระบบ พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของครูผู้สอนเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอนุยา อินทร์มั่งได้ทำงานวิจัย เรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า การบริหารงานวิชาการของข้าราชการครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2.1.3ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน ในทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการประชุมประจำเดือนผู้บริหารและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อที่จะได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีที่สุด

5.2.1.4ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะในการบริหารงานวิชาการด้านบริหารจัดการหลักสูตร ทั้งผู้อำนวยการและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตร

5.2.2ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

5.2.2.1.ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีการวางกลยุทธ์ในด้านการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

5.2.2.3ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีวางกลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมทั้งมีการดำเนินกิจกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ร่วมกันด้วย

5.2.2.4ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนรู้ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาขนาดเล็กมีข้อจำกัดในหลายๆด้าน ทั้ง ด้านอุปกรณ์ทางการเรียนและครูผู้สอน ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนรู้จึงอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนรู้ต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาขนาดใหญ่เป็นองค์กรใหญ่ทำให้การควบคุมการจัดการเรียนรู้ทำได้ไม่ครอบคลุม สอดคล้องกับงานวิจัยของจรัญ ชันทะสีมา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากในด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผล การเรียน มีการดำเนินการในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบการดำเนินการบริหารงานวิชาการ มีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการจัดการเรียนรู้

5.2.3ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

5.2.3.1 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันทุกฝ่ายทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างเน้นในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อให้ก้าวทันโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งการพัฒนาด้านนี้จะช่วยในการเสริมสร้างความรู้ให้กับนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

5.2.3.2 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้บริหารมีระดับการบริหารงานวิชาการมากกว่าครูผู้สอน อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีส่วนในการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีศึกษามากกว่าครูผู้สอนที่เน้นการสอนเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับงานวิจัยของภาพ เรืองไชย ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนกับบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก อำเภอเมืองนครนายก พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณลักษณะโดยรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน คือ วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ผู้บริหารมีบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการจัดประสบการณ์เรียนรู้ งานการวัดและประเมินพัฒนาการและงานนิเทศศึกษา อยู่ในระดับมากและคุณลักษณะของผู้บริหาร โรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบทบาทการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.2.3.3 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากความแตกต่างของงบประมาณในแต่ละขนาดสถานศึกษา จึงส่งผลให้มีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของจรูญ ชันทะสีมา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อกรณีศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการ

บริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีการดำเนินการในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบการดำเนินบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

5.2.4 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

5.2.4.1 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าอาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พร้อมทั้งมีทีมนิเทศศึกษาที่มีประสบการณ์และมีการวางแผนในการนิเทศการศึกษาเป็นอย่างดี

5.2.4.2 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกันเนื่องจาก ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศศึกษาเป็นอย่างดี

5.2.4.3 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านการนิเทศการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันมีประสบการณ์ด้านการนิเทศศึกษาที่แตกต่างกัน ไปตามบริบทของขนาดสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของจรูญ ขันทะสีมา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลกระทบต่อนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน

สอน ด้านห้องสมุด ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีการดำเนินการในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบการดำเนินงานวิชาการมีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านการนิเทศการศึกษา

5.2.5 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 และเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

5.2.5.1 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 มีการวางแผนกลยุทธ์ในด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาอย่างชัดเจน

5.2.5.2 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอน มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ได้รับรู้กลยุทธ์ในการบริหารวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เหมือนกันพร้อมทั้งมีการวางแผนงานในการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลศึกษาร่วมกันสอดคล้องกับงานวิจัยของสาธิตา ไสวงาม ที่ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และต่ำสุด คือ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้และเมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกัน

5.2.5.3 ระดับการบริหารงานวิชาการในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา ที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 มีระดับการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษามีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรย์ ชันทะสีมา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการนิเทศภายใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการเรียนการสอน ด้านห้องสมุด ส่วนด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน มีการดำเนินการในระดับปานกลาง สำหรับการเปรียบเทียบการดำเนินการบริหารงานวิชาการมีความแตกต่างกันระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษารั้วนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2 ควรนำผลการศึกษารั้วนี้ไปพิจารณาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาด้านการวางแผนให้มีการอบรมบุคลากรทางด้านวิชาการของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอจัดสรรงบประมาณในการอบรมให้เพียงพอกับความต้องการของบุคลากรที่จะเข้ารับการอบรมทางวิชาการรวมทั้งมีการนำเทคโนโลยีใหม่ๆมาใช้ในการฝึกอบรมและมีการเผยแพร่เอกสารทางวิชาการให้กับโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2 ควรมีการวางแผนการบริหารงานวิชาการในทุกๆด้านเพราะผลการวิจัยที่พบมีการปฏิบัติงานจริงอย่างมีประสิทธิภาพแต่ด้านการวางแผนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอน ตลอดจนครูทุกคนที่มีส่วนรับผิดชอบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2 ควรใช้ผลการวิจัยดังกล่าวเป็นข้อมูลในการวางแผนบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ
2. ควรศึกษาควรศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามทัศนะของผู้ปกครองนักเรียน
3. ควรศึกษาปัจจัยส่งเสริม ที่ส่งผลต่อทักษะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในจังหวัดร้อยเอ็ด
2. จากผลการศึกษาการดำเนินงานที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน เห็นความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการคือด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาจึงควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
3. จากผลการศึกษาการดำเนินงานที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการคือด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการจัดการเรียนรู้จึงควรทำการศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้

บรรณานุกรม

1. หนังสือภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กมล ภูประเสริฐ. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : เสริมสินพีรเพชร
จิตเต็ม, 2547.

กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.), 2546 ก.

_____. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2551.

_____. เอกสารประกอบพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการ ก ร ะ จ า ย
อำนาจสำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ, 2550.

_____. การปฏิรูประบบการบริหารการศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุ
สภาลาดพร้าว, 2546.

_____. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ,
2547.

_____. แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

_____. แนวทางการนิเทศช่วยเหลือโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง. กรุงเทพฯ :
กระทรวงศึกษาธิการ, 2543.

_____. พระราชบัญญัติ (ฉบับรวบรวมพิเศษ). กรุงเทพฯ : บริษัท โปร ฟับลิชซิง จำกัด, 2548.

_____. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545.
(พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว, 2546

_____. การบริหารวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัท เมธีทิปส์ จำกัด, 2545.

กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใน สารานุกรมการเมืองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. หน้า
35. กรุงเทพฯ : ศ.เจริญการพิมพ์, 2549.

_____. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานใน สารานุกรมการเมืองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศ.
เจริญการพิมพ์, 2549.

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 .แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.ประจำปีงบประมาณ 2555 – 2559. กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2, 2555.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,2550.

_____ . คู่มือการดำเนินงานการควบคุมภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2552.

_____ . แนวทางการดำเนินงานขององค์กรคุณคละและการมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2550.

ชุมศักดิ์ อินทร์รัชย์. การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี, 2546.

_____ . การบริหารงานวิชาการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี,2547.

ชูศรี สุวรรณโชติ. หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2544.

รัชชชัย ชัยจิรฉายากุล. ปราณีย์ สังขะตะวรรณ และประภาพรรณ เอี่ยมสุภานิช. หลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษาม, 2545.

_____ . การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อักษรบัณฑิต, 2545.

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์. หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เทียมฟ้า, 2551.

นิคม ชมภูหลง. วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2545.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด. พิมพ์ครั้งที่ 8, 2553.

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2546.

_____ . การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2548.

นพพงษ์บุญจิตราคุลย์. หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : เทียมฟ้า, 2551.

- นิคม ชมภูหอง. วิธีการและขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา.
มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2545.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2546.
_____. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ, 2548.
- ปัญญา แก้วกิติย และ สุภัทร พันธุ์พัฒนากุล. การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือ
เขตพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545.
- พงษ์ศักดิ์ ปัญงพรผล. องค์การและการจัดการ. นครปฐม : สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2542.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ทฤษฎีและการปฏิบัติในการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่
3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- เขวพา เศษะคุปต์. การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2542.
- ราชกิจจานุเบกษา. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอน 74
ก. หน้า 1.19 สิงหาคม, 2542
_____. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอน
ที่ 47 ก. หน้า 15. 24 สิงหาคม, 2550.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บั๊คพอยท์, 2545.
วัฒนาพร ระงับทุกข์. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช
2544. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค, 2545.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. การบริหาร หลักการ และประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ พิทยวิสุทธิ์
, 2542.
- สมยศ นาวิการ. การติดต่อสื่อสารขององค์กร. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2544.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. หลักการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2542.
- สมศักดิ์ สันธูระเวชญ์. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 2545.
- สำนักงาน คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ. การบริหารโรงเรียนตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2540.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. คู่มือการดำเนินงานการควบคุมภายในเพื่อ
พัฒนาคุณภาพการศึกษา สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2552.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาและ
สถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545.

สุเทพ ทองประดิษฐ์. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาหลักการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.

สุรพล พุฒคำ. โครงสร้างการจัดการในสถานศึกษา. ลพบุรี : คณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏ เทพสตรี, 2551.

สุรวาท ทองบุ. การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2550.

เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย, 2544.

องค์การ อินทร์มพรรย์. เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการโรงเรียนประถมศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 13 นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545.

อดิศร เนาวนนท์ และสมพงษ์ สิงหะพล. เอกสารประกอบการสอนผู้นำทางวิชาการ. นนทบุรี : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช. 2547.

2) วารสาร

ทัศนาศ แสงวงศ์ดี. “ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตามแนวปฏิรูปการศึกษา”. วารสารวิชาการ. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 8(1) : 43 ; มกราคม-มีนาคม, 2548.

3) วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ / รายงานการวิจัย

กฤษณี พิภูมิก. “การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2551.

เกรียงศักดิ์ อัจฉลภ. “พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชุมพร”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

จุฑารัตน์ อินทะแสน. “การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

- จุไรรัตน์ เอิบกมล. “การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2544.
- โชคชัย พักโต. “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล กลุ่มโรงเรียนห้วยเหนียว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2”. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548.
- นวลจันทร์ หงษ์อินทร์. “การศึกษาสภาพปฏิบัติจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2544.
- บุษราภาญจน์ เป็ดทอง. “ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนสภาพกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระแก้ว เขต 1”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- ปรีชา พรหมศักดิ์. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.
- ปิลัญญ์ ปฏิพิมพาคม. “รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษาเอกชนระดับการศึกษขั้นพื้นฐาน”. ดุษฎีนิพนธ์. บัณฑิต : วิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- พันทิพา มาลา. “การศึกษาแนวทางการบริหารงานวัฒนธรรมของสำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2546.
- พิเชษฐ วายูวรรณะ. “การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- พิสมัย อานัญฉนิษฐ์. “การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ศักดิ์ศรี ก้อนคำ. “สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 2549.

- สมคิด บุญยะโพธิ์. “การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547.
- สมคิด แนวจำปา. “สภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 2550.
- สวัสดิ์ พานกลาง. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันราชภัฏสกลนคร, 2546.
- สุชาติ ทองมา. “การเปรียบเทียบกระบวนการบริหารการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่มีพื้นฐานความรู้ทางการบริหารการศึกษาและประสบการณ์ฝึกอบรมแตกต่างกัน”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2548.
- สุดา บุญเถื่อน. “ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549.
- สุภาวดี ทองชิง. “ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548.
- สุมาลี แก้ววิมล. “ความพอใจในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2”. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547 .
- สุเมธ สาลำ. “ปัจจัยการบริหารการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดร้อยเอ็ด”. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 2549.
- อภิชาติ แก่นน้อย. “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2”. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- อรนันท์ นิ่มนุช. “ความคิดเห็นการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูปฐมวัยในโรงเรียน”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550.

4) เว็บไซต์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. ข้อมูลครู นักเรียน แยกชั้น ห้องเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2555
ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2555 : ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2. เข้าถึงได้จาก http://www.aocroiet2.com/aoc/UserFiles/File/kanard_2.xls, 2555.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2.ศูนย์ปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (ออนไลน์), 2555. แหล่งที่มา
<http://www.aocroiet2.com/v4>

พิชัยบานญาติ.PLOC:หน้าที่หลักการบริหาร.(ออนไลน์).แหล่งที่มา :<http://gotoknow.org/blog/practicallykm/6505> ,2552.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. การบริหารสถานศึกษา. (ออนไลน์), 2552. แหล่งที่มา :
<http://courseware.rmutl.ac.th/index.php?mod=Courses&op>.

2. ภาษาอังกฤษ

1) General Book.

American Association of School Administration – AASA.Staff Relations in School
Administration.Washington : AASA, 1955.

Faber, Chareless F. & Gilbert F. Shearon,. Elementary School Administration :Theory and Practice.
New York : Holt, Rinehart and Winston, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่องการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความที่ปรากฏในแบบสอบถามว่าการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของท่านดำเนินการอยู่ในระดับใดใน 5 ระดับคือ

ระดับ 5	หมายถึง	มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มาก
ระดับ 3	หมายถึง	ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยอิสระ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่าน

(นางสุนีย์ จันทศรี)

นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของท่าน

คำชี้แจงโปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือกรอกลงในช่อง(.....) ที่ตรงกับความเป็นจริง
หรือเขียนกรอกลงในที่ว่าง (.....)

1. จำนวนนักเรียนทั้งหมดมี คน
2. สถานภาพของท่านในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
(....)1 ผู้บริหารสถานศึกษา
(....) 2 ครูผู้ปฏิบัติการสอน

ตอนที่ 2 ในแต่ละข้อ โปรดพิจารณาว่าสถานศึกษาของท่านมีการปฏิบัติการบริหารวิชาการในระดับใดแล้วกรอกเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติที่เป็นจริงของสถานศึกษาของท่าน

ข้อที่	รายการสำรวจ	ระดับความเห็น					บันทึกผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร						
1	ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสาระการเรียนรู้สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชนสังคมและท้องถิ่น						
2	วางแผนกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา						
3	ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่น ได้ทราบ						
4	จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ						
5	การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร						
6	การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร						
7	บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร						
8	นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
9	การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร						

ข้อที่	รายการสำรวจ	ระดับความเห็น					บันทึก ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
10	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร						
11	สรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้						
12	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม						
	2. ด้านการนิเทศการศึกษา						
13	จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ						
14	จัดฝึกอบรมครูประจำการเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง						
15	ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี						
16	จัดให้ครูสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกันเพื่อนำมาปรับปรุงการสอน						
17	จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ						
18	แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						
19	จัดประชุมก่อนปีภาคเรียนทุกภาคเรียนเพื่อประเมินผลงานสรุปและนำไปใช้						
20	จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ						
21	จัดให้มีการสาธิตการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น						
22	ส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา						
23	จัดให้มีการศึกษาคูงานอย่างต่อเนื่องและนำผลการศึกษาคูงานมาใช้พัฒนาการดำเนินงานวิชาการ						

ข้อที่	รายการสำรวจ	ระดับความเห็น					บันทึก ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
24	จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนาศักยภาพของครู						
	3. ด้านการจัดการเรียนรู้						
25	มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ						
26	มีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน						
27	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม						
28	มีการจัดชั้นเรียน โดยคำนึงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน						
29	มีการจัดการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม						
30	มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำวิชาโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ						
31	มีการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบเพื่อช่วยเหลือเด็กอ่อนและเสริมเด็กเก่ง						
32	มีการจัดและบริการวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ						
33	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาการส่งเสริมให้ครูใช้ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ						
34	มีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน						

ข้อที่	รายการสำรวจ	ระดับความเห็น					บันทึก ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
35	มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคลและช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ						
36	มีการประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน						
	4. ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา						
37	กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา						
38	จัดทำแบบบันทึกการวัดผลและแบบการประเมินผลการเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน						
39	จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพข้อสอบและรวบรวมจัดทำเป็นคลังข้อสอบ						
40	รวบรวมระเบียบกำหนดแนวปฏิบัติคู่มือและปฏิทินในการวัดผลและประเมินผล						
41	วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกช่วงชั้นเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกันในการวัดผลและประเมินผล						
42	วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่างชัดเจน						
43	ให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติในการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์และมาตรฐานเดียวกัน						
44	จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการประเมินที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง						
45	นำเทคโนโลยีที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น						

ข้อที่	รายการสำรวจ	ระดับความเห็น					บันทึกผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
46	จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ						
47	ควบคุมตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน						
48	นำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง						
	5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา						
49	ศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อการจัดการเรียน การสอนและการบริหารงานวิชาการ						
50	กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
51	ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณใน การผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียน การสอน						
52	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอนและพัฒนางานวิชาการ						
53	ประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหาพัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคลรอบรั้วองค์กรต่างๆและสถาบันอื่น						
54	จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสนับสนุนพัฒนา บุคลากรสามารถนำ นวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้ ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา						
55	วางแผนระบบงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยโดยยึด ความถูกต้องรวดเร็วและพัฒนาบุคลากรในการ ปฏิบัติงานธุรการอย่างมีคุณภาพ						

ข้อที่	รายการสำรวจ	ระดับความเห็น					บันทึก ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
56	การเผยแพร่นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย						
57	นำนวัตกรรมที่สร้าง มาคิดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น						
58	จัดอบรมสาริทธิการใช้และการเก็บรักษาสื่อ						
59	มีการพัฒนาสื่อการสอน โดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
60	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						

ตอนที่ 3 โปรดได้แสดงความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหาหรือความต้องการการบริหารจัดการงานวิชาการแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

.....

.....

.....

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

.....

.....

.....

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

.....

.....

.....

7. การนิเทศการศึกษา

.....

.....

.....

8. การแนะแนวการศึกษา

.....

.....

.....

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการศึกษา

.....

.....

.....

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

.....

.....

.....

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาศึกษาอื่น

.....

.....

.....

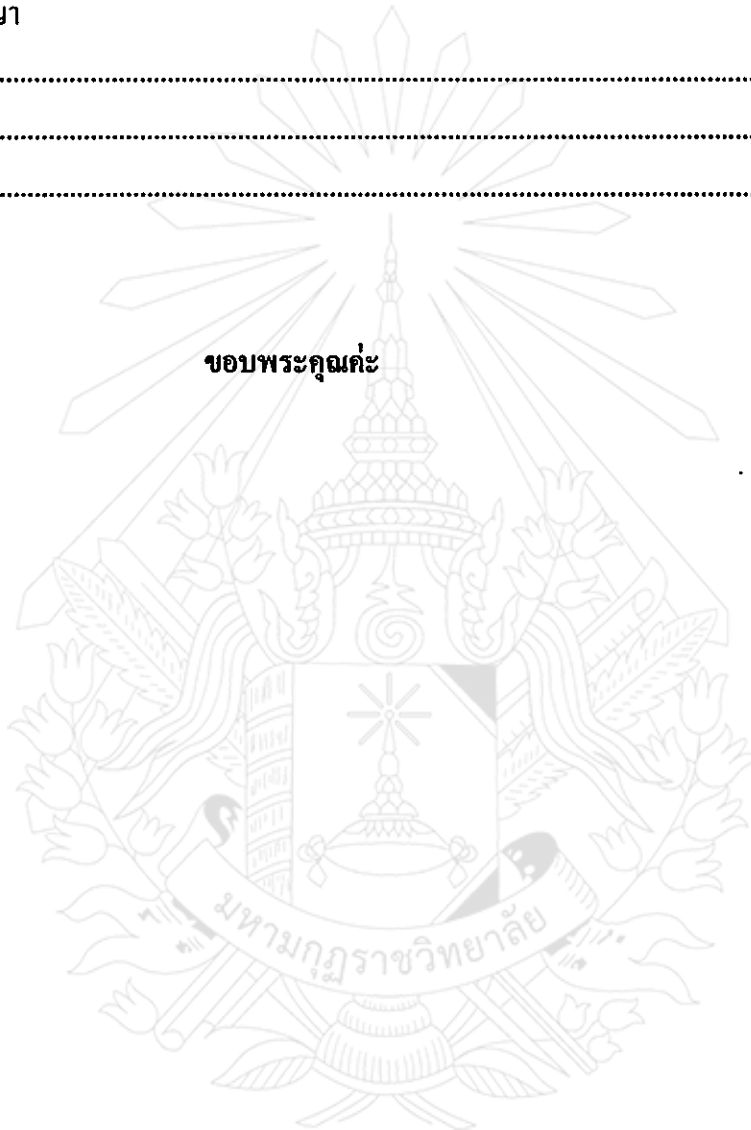
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบรั้วองค์กรหน่วยงานและ
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

.....

.....

.....

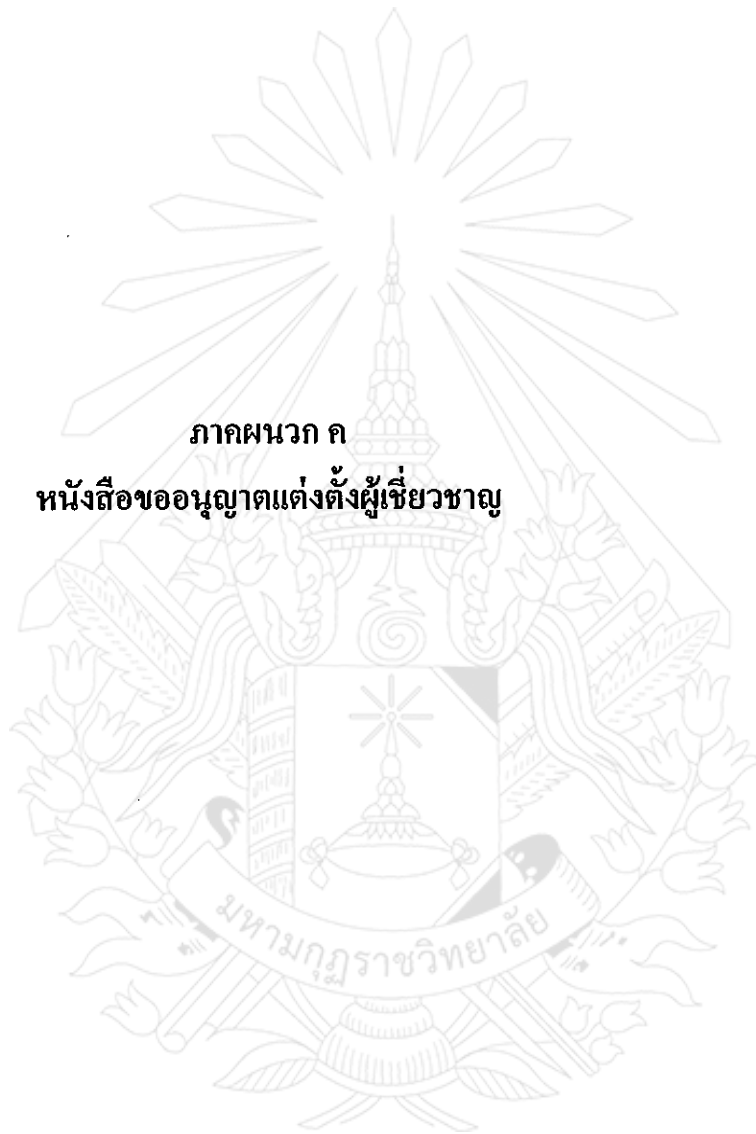
ขอบพระคุณค่ะ

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ภาคผนวก ค
หนังสือขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 6012(2)/ว326

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

21 มิถุนายน 2556

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นางมิถุชมนัส สलगสิงห์

ด้วย นางสุนีย์ จันทร์ศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205151 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2” ในการนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, คร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ที่ ศธ 6012(2)/ว326

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

21 มิถุนายน 2556

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นางจุฬารัตน์ มุลทรัพย์

ด้วย นางสุนีย์ จันทศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205151 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2” ในกรณี จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร.043-241488 ต่อ 103, 043-241495

ที่ ศธ 6012(2)/ว326

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

21 มิถุนายน 2556

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เจริญพร นายพิสุทธิ์ แสนเมือง

ด้วย นางสุนีย์ จันทศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205151 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2” ในกรณีนี้ จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงที่สุด

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอแต่งตั้งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาดังกล่าว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริวัฒน์, คร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ง
แบบประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ข้อที่	รายการสำรวจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOCเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร				
1	ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและสาระการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน สังคม และท้องถิ่น	+1	+1	+1	1.00
2	วางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00
3	ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบ	+1	0	+1	0.67
4	จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ	+1	+1	+1	1.00
5	การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
6	การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
7	บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร	+1	+1	+1	1.00
8	นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	0	+1	+1	0.67
9	การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
10	ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร	+1	+1	+1	1.00
11	สรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	+1	+1	+1	1.00
12	ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
	2. ด้านการนิเทศการศึกษา				
13	จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ	+1	+1	+1	1.00
14	จัดฝึกอบรมครูประจำการเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	รายการสำรวจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOCเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
15	ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1.00
16	จัดให้ครูสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกันเพื่อนำมาปรับปรุงการสอน	+1	+1	+1	1.00
17	จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00
18	แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	0	+1	+1	0.67
19	จัดประชุมก่อนปิดภาคเรียนทุกภาคเรียนเพื่อประเมินผลงานสรุปและนำไปใช้	+1	+1	+1	1.00
20	จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1.00
21	จัดให้มีการสาธิตการสอนเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	1.00
22	ส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	+1	+1	0	0.67
23	จัดให้มีการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องและนำผลการศึกษาดูงานมาใช้พัฒนาการดำเนินงานวิชาการ	+1	+1	+1	1.00
24	จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อเผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนาศักยภาพของครู	+1	+1	+1	1.00
3. ด้านการจัดการเรียนรู้					
25	มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00
26	มีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูใน	+1	+1	+1	1.00

	การจัดการเรียนการสอน				
--	----------------------	--	--	--	--

ข้อที่	รายการสำรวจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC เฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
27	มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
28	มีการจัดชั้นเรียน โดยคำนึงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00
29	มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
30	มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำวิชา โดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00
31	มีการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยเหลือเด็กอ่อนและเสริมเด็กเก่ง	+1	+1	+1	1.00
32	มีการจัดและบริการวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	1.00
33	มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูใช้ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00
34	มีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
35	มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล และช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	+1	+1	+1	1.00
36	มีการประเมินผลและปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00

ข้อที่	รายการสำรวจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC เฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	4. ด้านการวัดผล ประเมินผลการศึกษา				
37	กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบ โอนผลการเรียนของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	1.00
38	จัดทำแบบบันทึกการวัดผลและแบบการประเมินผล การเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00
39	จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ข้อสอบและรวบรวมจัดทำเป็นคลังข้อสอบ	+1	+1	+1	1.00
40	รวบรวมระเบียบ กำหนดแนวปฏิบัติ คู่มือ และ ปฏิทินในการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
41	วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ และทุกช่วงชั้นเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกัน ในการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
42	วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่าง ชัดเจน	+1	+1	+1	1.00
43	ให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้อย่างเคร่งครัดและมาตรฐาน เดียวกัน	+1	+1	+1	1.00
44	จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้วย วิธีการประเมินที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง	+1	+1	+1	1.00
45	นำเทคโนโลยีที่เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ วัดผลและประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	+1	+1	+1	1.00
46	จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	+1	+1	0	0.67
47	ควบคุมตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลให้	+1	+1	+1	1.00

	เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน				
--	-----------------------------	--	--	--	--

ข้อที่	รายการสำรวจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOCเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
48	นำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.00
	5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา				
49	ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	+1	+1	+1	1.00
50	กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
51	ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณในการผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
52	จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ	+1	+1	+1	1.00
53	ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษานอกเขตครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น	0	+1	+1	0.67
54	จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสนับสนุนพัฒนาบุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา	+1	+1	+1	1.00
55	วางแผนระบบงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยยึดความถูกต้อง รวดเร็วและพัฒนาบุคลากรในการปฏิบัติงานธุรการอย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	1.00
56	การเผยแพร่ นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับนำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย	+1	0	+1	0.67

ข้อที่	รายการสำรวจ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOCเฉลี่ย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
57	นำนวัตกรรมที่สร้าง มาดัดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00
58	จัดอบรม สาธิตการใช้และการเก็บรักษาสื่อ	+1	+1	+1	1.00
59	มีการพัฒนาสื่อการสอนโดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	1.00
60	ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศร 6012(2)/362

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
9/37 หมู่ 12 ถนนราษฎร์คณิง ตำบลในเมือง
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

24 มิถุนายน 2556

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ด้วย นางสุนีย์ จันทศรี นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน รหัสประจำตัวนักศึกษา 5514205151 กำลังทำ สารนิพนธ์เรื่อง “การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2” โดยมี พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร. อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.วิเศษ พลอาจทัน เป็นที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออนุญาตให้ นักศึกษาดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา

เจริญพร

(พระครูปลัดธรรมจริยวัฒน์, ดร.)

รักษาการแทนผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์อีสาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

ภาคผนวก ฉ
คำศัพท์ประสิทธิ์แอลฟา

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha)

Reliability

[DataSet1] E:\Vicha\wrok\ศูนย์มาตรฐานเครื่องมือ.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.980	60

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1.ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาระดับพื้นฐานและสาระการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของชุมชน สังคม และท้องถิ่น	268.84	577.402	.906	.980
วางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะ	269.06	565.976	.850	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา				
ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบ	268.84	577.402	.906	.980
จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ	268.92	584.810	.471	.980
การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตาม หลักสูตร	268.84	577.402	.906	.980
การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทาง การศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร	269.06	565.976	.850	.980
บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร	268.98	580.469	.560	.980
นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	268.86	576.164	.880	.980
การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร	268.86	576.735	.858	.980
ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการ ประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร	268.84	577.402	.906	.980
สรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	268.98	580.469	.560	.980
ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม	268.88	576.883	.793	.980
2.มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วย การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	268.90	574.949	.812	.980
มีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูใน การจัดการเรียนการสอน	268.80	578.612	.872	.980
มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อ พัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	268.90	573.398	.866	.980
มีการจัดชั้นเรียน โดยคำนึงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ ของนักเรียน	268.84	577.402	.906	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	268.84	577.402	.906	.980
มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำวิชาโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็นสิ่งสำคัญ	268.98	580.469	.560	.980
มีการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยเหลือเด็กอ่อนและเสริมเด็กเก่ง	269.00	578.939	.583	.980
มีการจัดและบริการวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	268.74	590.890	.359	.980
มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทางวิชาการ ส่งเสริมให้ครูใช้ผลิตและพัฒนาสื่อการสอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ	268.78	587.644	.448	.980
มีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน	268.92	588.687	.306	.981
มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล และช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	269.06	565.976	.850	.980
มีการประเมินผลและปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน	268.88	590.557	.296	.981
3.ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	268.72	592.083	.313	.980
กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	268.74	590.196	.356	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณใน	268.98	580.469	.560	.980
จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอนและพัฒนางานวิชาการ	268.78	588.747	.404	.980
ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคลครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น	268.78	586.012	.477	.980
จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสนับสนุน พัฒนาบุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา	269.00	570.816	.849	.980
วางแผนระบบงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยยึด ความถูกต้อง รวดเร็วและพัฒนาบุคลากรในการ ปฏิบัติงานธุรการอย่างมีคุณภาพ	268.82	578.518	.910	.980
การเผยแพร่ นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับ นำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย	268.80	582.000	.841	.980
นำนวัตกรรมที่สร้าง มาคิดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น	268.72	593.063	.371	.981
จัดอบรม สาธิตการใช้และการเก็บรักษาสื่อ	268.74	592.523	.364	.981
มีการพัฒนาสื่อการสอนโดยการนำสื่อเทคโนโลยี ระดับสูงมาใช้ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสื่อสารกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	268.80	581.633	.855	.980
ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	268.78	582.257	.905	.980
4.จัดให้มีการประชุม นวัตกรรมใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ	268.86	574.368	.889	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
จัดฝึกอบรมครูประจำการเกี่ยวกับงานวิชาการอย่าง สม่ำเสมอและต่อเนื่อง	268.82	578.314	.875	.980
ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนา ทางวิชาการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้า และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	268.98	580.469	.560	.980
จัดให้ครูสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกันเพื่อนำมา ปรับปรุงการสอน	268.82	587.620	.363	.981
จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	268.84	576.709	.865	.980
แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลาย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมาก ขึ้น	268.84	577.402	.906	.980
จัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียนทุกภาคเรียนเพื่อ ประเมินผลงานสรุปและนำไปใช้	268.98	580.469	.560	.980
จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการ อย่างสม่ำเสมอ	268.80	589.592	.340	.981
จัดให้มีการสาธิตการสอนเพื่อปรับปรุงและ พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	268.84	577.402	.906	.980
ส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน อย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	268.84	577.402	.906	.980
จัดให้มีการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องและนำผล การศึกษาดูงานมาใช้พัฒนาการดำเนินงานวิชาการ	269.00	580.653	.531	.980
จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อ เผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนา ศักยภาพของครู	268.88	575.128	.857	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
5.กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของ สถานศึกษา	268.90	571.929	.917	.980
จัดทำแบบบันทึกการวัดผลและแบบการประเมินผล การเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	268.74	590.319	.385	.980
จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ข้อสอบและรวบรวมจัดทำเป็นคลังข้อสอบ	268.96	572.529	.773	.980
รวบรวมระเบียบ กำหนดแนวปฏิบัติ คู่มือ และ ปฏิทินในการวัดผลและประเมินผล	268.84	577.402	.906	.980
วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้ และทุกช่วงชั้นเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกัน ในการวัดผลและประเมินผล	268.98	580.469	.560	.980
วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่าง ชัดเจน	268.84	577.402	.906	.980
ให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์และมาตรฐาน เดียวกัน	269.06	565.976	.850	.980
จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลการเรียนด้วยวิธีการ ประเมินที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง	268.80	589.592	.340	.981
นำเทคโนโลยีที่เป็น โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ใน การวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	268.88	575.128	.857	.980
จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	268.96	582.733	.489	.980
ควบคุมตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลให้	269.02	579.653	.540	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน				
นำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	268.80	589.592	.340	.981

Reliability Coefficient

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = 0.980

1. Reliability ด้านบริหารจัดการหลักสูตร

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและ สาระการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันปัญหาและความ ต้องการของชุมชน สังคม และท้องถิ่น	268.84	577.402	.906	.980
วางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา	269.06	565.976	.850	.980
ชี้แจงและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสถานศึกษา ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบ	268.84	577.402	.906	.980
จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่างๆ	268.92	584.810	.471	.980
การกำหนดกระบวนการและสาระการเรียนรู้ตาม หลักสูตร	268.84	577.402	.906	.980
การจัดเตรียมเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา	269.06	565.976	.850	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
เพื่อสนับสนุนการบริหารหลักสูตร				
บริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร	268.98	580.469	.560	.980
นิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	268.86	576.164	.880	.980
การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร	268.86	576.735	.858	.980
ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้วางแผนบริหารหลักสูตร	268.84	577.402	.906	.980
สรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	268.98	580.469	.560	.980
ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสม	268.88	576.883	.793	.980

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = 0.980

2. Reliability ด้านการจัดการเรียนรู้

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	268.90	574.949	.812	.980
มีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน	268.80	578.612	.872	.980
มีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	268.90	573.398	.866	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
มีการจัดชั้นเรียนโดยคำนึงถึงการพัฒนาการเรียนรู้ ของนักเรียน	268.84	577.402	.906	.980
มีการจัดตารางสอนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่าง เหมาะสม	268.84	577.402	.906	.980
มีการจัดครูเข้าสอนตามสาระการเรียนรู้หรือประจำ วิชาโดยคำนึงถึงความรู้และความสามารถของครูเป็น สำคัญ	268.98	580.469	.560	.980
มีการสอนซ่อมเสริมอย่างเป็นระบบ เพื่อช่วยเหลือ เด็กอ่อนและเสริมเด็กเก่ง	269.00	578.939	.583	.980
มีการจัดและบริการวัสดุและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ	268.74	590.890	.359	.980
มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะทาง วิชาการ ส่งเสริมให้ครูใช้ผลิตและพัฒนาสื่อการ สอนอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ	268.78	587.644	.448	.980
มีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อจัดการ เรียนการสอน	268.92	588.687	.306	.981
มีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล และช่วยเหลือเด็กที่มี ปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถ พิเศษ	269.06	565.976	.850	.980
มีการประเมินผลและปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียน การสอน	268.88	590.557	.296	.981

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = 0.981

3. Reliability ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	268.72	592.083	.313	.980
กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	268.74	590.196	.356	.980
ส่งเสริมและสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณใน	268.98	580.469	.560	.980
จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ	268.78	588.747	.404	.980
ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและ การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคลครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น	268.78	586.012	.477	.980
จัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสนับสนุน พัฒนาบุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา	269.00	570.816	.849	.980
วางแผนระบบงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยยึด ความถูกต้อง รวดเร็วและพัฒนาบุคลากรในการ ปฏิบัติงานธุรการอย่างมีคุณภาพ	268.82	578.518	.910	.980
การเผยแพร่ นวัตกรรมให้เป็นที่รู้จักและยอมรับ นำไปใช้กันอย่างแพร่หลาย	268.80	582.000	.841	.980
นำนวัตกรรมที่สร้าง มาคัดแปลงหรือปรับปรุง เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาและทำให้มีประสิทธิภาพ มากขึ้น	268.72	593.063	.371	.981
จัดอบรม สาธิตการใช้และการเก็บรักษาสื่อ	268.74	592.523	.364	.981

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
มีการพัฒนาสื่อการสอนโดยการนำสื่อเทคโนโลยีระดับสูงมาใช้ เพื่อให้ผู้สอนและผู้เรียนสื่อสารกันได้โดยมีประสิทธิภาพ	268.80	581.633	.855	.980
ประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อวัตกรรมการศึกษาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	268.78	582.257	.905	.980

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = 0.980

4. Reliability ด้านการนิเทศการศึกษา

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
จัดให้มีการประชุมนิเทศครูใหม่เกี่ยวกับงานวิชาการ	268.86	574.368	.889	.980
จัดฝึกอบรมครูประจำการเกี่ยวกับงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง	268.82	578.314	.875	.980
ส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาทางวิชาการเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี	268.98	580.469	.560	.980
จัดให้ครูสังเกตการณ์สอนซึ่งกันและกันเพื่อนำมาปรับปรุงการสอน	268.82	587.620	.363	.981
จัดให้ครูวางแผนการสอนร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ	268.84	576.709	.865	.980
แนะนำให้ครูใช้เทคนิควิธีสอนใหม่ๆที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมาก	268.84	577.402	.906	.980

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ชั้น				
จัดประชุมก่อนเปิดภาคเรียนทุกภาคเรียนเพื่อ ประเมินผลงานสรุปและนำไปใช้	268.98	580.469	.560	.980
จัดให้มีการให้คำปรึกษาแนะนำด้านงานวิชาการอย่าง สม่ำเสมอ	268.80	589.592	.340	.981
จัดให้มีการสาธิตการสอนเพื่อปรับปรุงและ พัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	268.84	577.402	.906	.980
ส่งเสริมดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนอย่าง ต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา	268.84	577.402	.906	.980
จัดให้มีการศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่องและนำผล การศึกษาดูงานมาใช้พัฒนาการดำเนินงานวิชาการ	269.00	580.653	.531	.980
จัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนและครูเพื่อ เผยแพร่แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำมาใช้พัฒนา ศักยภาพของครู	268.88	575.128	.857	.980

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = 0.979

5. Reliability ด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของ	268.90	571.929	.917	.980

สถานศึกษา				
จัดทำแบบบันทึกการวัดผลและแบบการประเมินผล การเรียนที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน	268.74	590.319	.385	.980
จัดให้มีการวิเคราะห์ข้อสอบ เพื่อพัฒนาคุณภาพ ข้อสอบและรวบรวมจัดทำเป็นคลังข้อสอบ	268.96	572.529	.773	.980
รวบรวมระเบียบ กำหนดแนวปฏิบัติ คู่มือ และปฏิทิน ในการวัดผลและประเมินผล	268.84	577.402	.906	.980
วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และทุกช่วงชั้นเพื่อยึดถือเป็นแนวทางร่วมกันในการ วัดผลและประเมินผล	268.98	580.469	.560	.980
วางแผนการวัดผลและประเมินผลการเรียนอย่าง ชัดเจน	268.84	577.402	.906	.980
ให้บุคลากรทุกฝ่ายถือปฏิบัติในการวัดผลและ ประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์และมาตรฐาน เดียวกัน	269.06	565.976	.850	.980
จัดให้มีการวัดผลและประเมินผลเรียนด้วยวิธีการ ประเมินที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริง	268.80	589.592	.340	.981
นำเทคโนโลยีที่เป็น โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาใช้ใน การวัดผลและประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้น	268.88	575.128	.857	.980
จัดวัสดุอุปกรณ์เพื่อดำเนินการวัดผลและประเมินผล การเรียนอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	268.96	582.733	.489	.980
ควบคุมตรวจสอบการวัดผลและประเมินผลให้ เป็นไปตามระเบียบของโรงเรียน	269.02	579.653	.540	.980
นำผลการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ไปพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง	268.80	589.592	.340	.981

N of Cases = 30.0

N of Items = 60

Alpha = 0.980

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสุนีย์ จันทร์ศรี
วัน เดือน ปี เกิด	20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2503
ภูมิลำเนา	33 หมู่ที่ 9 บ้านโพนยานาง ตำบลนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
ที่อยู่ปัจจุบัน	33 หมู่ที่ 9 บ้านโพนยานาง ตำบลนาใหญ่ อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
วุฒิการศึกษา	
พ.ศ. 2522	ปศ.วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2528	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนเมืองใหม่สุวรรณภูมิ ตำบลสระสูง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด
ตำแหน่ง	ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

